

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
93. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1933. évi április 23

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedési* díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETESEK** díja 6 lej, szövegoldal 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Bangha Béla jezsuita páter és az új erdélyi apostolok

At kell értékelni a világ valamennyi valutáját! — mondja Roosevelt

Negyvenszázalék helyett csak huszszázalék lesz a dollár aranyfedezete

Emberemlékezet óta nem volt ilyen pánik a newyorki tőzsdén: 7 millió 136 ezer részvény cserélt ma gazdát

3 milliárd értékű államkötvényt, 3 milliárd értékű kincstárjegyet és 100 millió értékű ezüstutalványt bocsát ki Amerika

MacDonald és Herriot útja céltalan, a leghelyesebben teszik, ha azonnal visszatérnek — írja a francia és az angol sajtó

Newyork, április 22.

A dollárpuccs és a dollárpánik háttéré még ma sem világosodott ki. Egy kétségtelen: nagyobb horderejű ez a pénzügyi pánik, mint amilyen az angliai volt akkor, amikor Anglia tért le az aranyalapról.

Rapszódikus jönnek a hírek. Nem lehet még őket rendszerbe foglalni, de ahogy jönnek, amit és főként ahogyan azt a keveset mondják, arról tesznek tanúságot, hogy

ez alkalommal nem átmeneti praktikumról van szó, hanem arról, hogy az Egyesült Államok pénzügyi rendszere megváltozik.

A világgazdasági krízis elérkezett tehát oda, hogy már csak egyetlen stabil és értékálló valuta maradt a világnak és ez a francia frank. A frank ebben az egyedülállásban nem maradhat meg. Ma megmaradni az aranyalapon, tartani a régi tekintélyt és a dogmatikus bázist, nem azt jelenti, hogy az illető állam a leggazdagabb, hanem azt, hogy az illető állam teljesen kiszorul a piacokról.

Anglia a maga pénzügyi puccsát azért csinálta, hogy a világpiacon versenyre tudjon kelni, Amerika most azzal indokolja a dollárpuccs szükségességét, hogy csak így tudja az árakat felverni és a termelést megindítani. Franciaország sem nézheti tétlenül egyrészt, hogy államháztartása már a költségvetési év elején deficittel tartol és azt sem, hogy Páris és egész Franciaország éppen ennek a pénzügyi puccsát követően egyre inkább és inkább leszorult a nemzetközi gazdasági forgalom porondjáról.

Akár csak a modern meteorológiai intézetek, ahogyan ma pontosan be tudják jósolni a holnapi időjárást, éppen olyan megbízhatóan be lehet jósolni, hogy a sorban a francia franknak következni kell.

Alacsony a légnyomása!

Amerikára most ráfognak, hogy tudatosan csinálja a dollár-puccsot, mert a világgazdasági konferencián ezzel a puccsal eredményeket akar elérni.

Ez igaz! Ez is igaz lehet!

De az is igaz, hogy a legutóbbi bankrönök óta Amerika

kétségbeesett erőfeszítéseket teremt, hogy a tömeg-katasztrófát elkerültesse és nagyon nagy baj van abban az országban, amely szó nélkül diktátori felhatalmazást ad az elnöknek ahhoz, hogy „rendet teremtsen”. Roosevelt ezt a felhatalmazást megkapta és ez a felhatalmazás az Amerikai Egyesült Államokban, a világ legalkotmányosabb és legdemokratikusabb államában mindennél többet jelent.

Az amerikai pénzügyi rönben azonban

Mit akar elérni Roosevelt

WASHINGTON

Roosevelt azért rendelte el az aranykivitel újabb tilalmát, hogy ezzel a pénzügyi-technikai manipulációval a belföldi termelés árait megemelve és így munkaalakokat teremtsen.

Illetékes helyen cáfolják azt a hírt, hogy az aranykivitel tilalom általános jellegű lenne. Roosevelt csak abban az esetben nem enged meg az aranykivitel, ha árfolyamkülönbségek kiegyenlítésére szükséges az arany. Ott azonban, ahol a szabályszerűen létrejött nemzetközi kereskedelmi szerződések folytán keletkezett forgalomban passzív szaldó mutatkozik Amerika terhére,

Amerika mindenkor arannyal fogja kiegyenlíteni fizetési mérlegének egyenlegét.

Ilyen célokra az aranykivitel lehetőségére továbbra is fennáll.

NEWYORK

Amerikai tőzsdei köröknek az a véleményük, hogy a mostani amerikai pénzügyi politikának nincs más célja, minthogy a

nagyon érdekes és áhitott momentumok is vannak. Ebből a pénzügyi káoszról Amerika és az európai államok már csak úgy tudnak kivergődni, ha a nemzetközi pénz alapjait, az egyértékűség elvét, lerájkák. Ez a pénzügyi összebékülés azonban — mondották eddig a politikusok — csak úgy képzelhető el, ha azt előbb a politikai béke előzi meg.

Mivel a politikusokkal lehet alkudni, de a hideg pénzzel nem, most a tétel valószínűleg megfordul: a pénz béke meg fogja teremteni a politikai békét. Ha ez lenne az eredménye, zuhanjon csak a dollár, zuhanjon mentől mélyebbre és minél feltartóztatatlanabbul.

Az amerikai dollár-puccsról és dollárpánikról az alábbi újabb jelentéseink számolnak be:

belföldi árakat megfelelő nivóra emelve. Az amerikai kormány azt reméli, hogy megfelelő idő után most már

Az európai kormányok kaphatók lesznek arra, hogy valamennyien visszatérjenek egy bölcsőbb és okosabb aranyalapú pénzhez.

Mindenesetre — mondja az amerikai kormány — a jelenlegi aranyfedezet, amely az amerikai pénzügyi törvények szerint a kibocsátott bankjegyeknek negyven százalékára, „kissé magasnak” látszik.

NEWYORK

Roosevelt mai nyilatkozatában kihangsúlyozza, hogy véleménye szerint a dollár legalább tíz százalékot veszít most értékéből és azt a külföldi tőzsdék tíz százalékkal alacsonyabban fogják jegyezni.

BUDAPEST

A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint Roosevelt a washingtoni kis világgazdasági konferencián a dollár-pánikra hivatkozással a pénz értékének nemzetközi fixálását javasolja majd.

LONDON

Newyorki jelentések szerint a tizenkét Federal Reserve Bank igazgatói a washingtoni pénzügyminisztériumban ma tanácskozással gyűltek össze, amelyen megbeszélték, hogy miképpen hajtsák végre az új amerikai banktörvényt. Ez a banktörvény engedelmet adott ahhoz, hogy a Federal Reserve Bankok saját garanciájuk mellett néhány ezer millió értékben új bankjegyeket bocsáthassanak ki.

WASHINGTON

Hayden szenátor a szenátusban ma azt javasolta, hogy

Amerika vezesse be az ezüstalapú pénzt és fogadja el a hadiadósságok kifizetését ezüstben.

Ha az adós államok valutájuk fedezetére ugyanolyan mértékben ezüstöt is felvennének, mint ahogyan azt a szenátus javasolja, ez esetben több mint egymilliárd uncia ezüstöt használnának fel. A szenátus megállapította még, hogy az ezüst elértéktelenedését az okozta, hogy az aranyat a forgalom túlértékelte.

Hárommilliárd új papírdollár

WASHINGTON

Az amerikai valuta-javaslat már el is készült. E javaslat fel akarja Roosevelt hatalmazni arra, hogy hárommilliárd dollár értékben új papírdollárokat bocsásson ki. Ugyanez a javaslat megbizta Rooseveltet azzal is, hogy a még kifizetetlen és mintegy százmillió dollár értékű hadiadósságokat azonnal hajtsa be.

A javaslat végül arra is felhatalmazást ad Rooseveltnak, hogy a dollár jelenlegi negyven százalékos aranyfedezetét ötvenszázalékkal csökkentse, ami azt jelentené, hogy a dollárnak ezután csak husz százalék aranyfedezete

maradna. Körülbelül ilyen aranyfedezete van a közép- és keleteurópai államok pénzeinek is.

Szó van arról is, hogy a Federal Reserve Board kezéből kiveszik a valuta ellenőrzési jogát és azt diktatórikus felhatalmazással az amerikai Egyesült Államok mindenkori elnökére, azaz ez alkalommal Rooseveltre ruházzák.

NEWYORK

Pénzügyi köröknek az a felfogásuk, hogy az amerikai kormány, annak ellenére, hogy 3 milliárd új dollár kibocsátására határozta el magát, nem akar vad inflációt. Ez az infláció korlátozott volna és annak nem szabad tulterjedni azokon a hitelkereteken, amelyeket most kibővítenek ugyan, de amelyeknek túlhágását ellenőrzik. Ugyanezek a körök azt remélik, hogy így a nyersanyag ára emelkedik és

megakadályozzák, hogy újabb bessz-hullám borítsa el a termelést.

Az optimizmus tovább megy és azon a véleményen van, hogy az ilyen feltételek kiteljesedése esetén

a dollár is megtalálja majd a maga természetes helyét

Éppen úgy, mint ahogyan az angolfont is elhelyezkedett akkor, amikor letért az aranyalapról.

LONDON

Itt úgy tudják, hogy a londoni világ-gazdasági konferencián Amerika azt javasolja majd, hogy

értékeljék át a világ valamennyi valutáját.

Ehhez a javaslatához kapcsolódik az a további amerikai terv, hogy az államok valamennyien térjenek vissza az aranyalaphoz, de úgy, hogy a fedezetet alacsonyabban állapítsák meg.

NEWYORK

Az amerikai nagyipar nagy örömmel látja, hogy a dollár arra az útra tér, amelyet az ipari politika már régen követelt. A nagyipari szervezetek most az alábbi négy pontban foglalták össze idevonatkozó végleges kívánságaikat:

1. Valamennyi pénzintézetet újból nyissák meg és garantálják a pénzintézetek betétállományát.
2. Az arany kivitelt örökre tilisák be.
3. Sem a Federal Reserve Bankok, sem pedig a kormány ne folyjon bele abba, hogy a dollár a nemzetközi piacokon és tőzsdéken milyen árfolyamot ér el.
4. Emeljék fel az arany árat unciánként az eddigi 20.67-es árról. Ezzel az aranyáremeléssel el lehetne érni, hogy az árak ismét az 1926-os nivóra emelkednének.

NEWYORK

Bankkörök tisztán látják, hogy az amerikai pénzügyi puccs a bimetalizmusra akar áttérni, azaz a vegyes fedezetű pénzre.

A dollárnak a jövőben valószínűleg arany és ezüst alapja lesz. Ennek a hírek hatása alatt az ezüst ára a határidőpiacon 70-80 ponttal emelkedett. Hihetetlen üzleteket kötnek a tőzsdén ezüstben. Tegnap 8.1 millió uncia ezüst cserélt Newyorkban gazdát.

WINNIPEG

A gabonatőzsde áremelkedése tovább tart. A bankmoratóriumok óta a buza és a kukorica ára 12, a zab ára pedig 5 centet emelkedett.

MacDonald és Herriot azonnal térjenek vissza Európába — követeli az európai sajtó

London, április 22.

Az amerikai dollárpuccs nagy vihart szült Európában. MacDonald holnap reggel érkezik meg Newyorkba. Az angol miniszterelnök utközben tudta meg Roosevelttől a puccsát és kijelentette, hogy ilyen körülmények között megváltoztak a tárgyalás feltételei is.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint, mikor Herriot ugyancsak a hajón megtudta, hogy Amerika letért az aranyalapról, így kiáltott fel:

— Semmi értelme, hogy tovább menjek. Akár azonnal vissza is fordulhatnék.

UTBAN ROOSEVELTHEZ

MacDonald és kísérete a Berangaria fedélzetén.

Londonban az amerikai pénzügyi manőver miatt az izgalom egyre nő. Az angol sajtó azt írja, hogy a leghelyesebb volna és Amerika durva sértésére nincs is bölcsőbb válasz, mint hogyna

MacDonald be sem megy Amerikába, hanem partraszállása után azonnal vissz

szatér.

Durva tapintatlanság — írják az angol lapok —, hogy Roosevelttel befejezett tények elé állítja MacDonaldot. Amíg a helyzet meg nem csillapodik, amíg ennek a dollár-puccsnak hatása alatt számolni lehet arra is, hogy más valuták is elér-

Roosevelt valutadiktátumának teljes szövege

Washington, április 22.

A délutáni órákban adták ki Roosevelttel valutadiktátumának teljes szövegét. Ennek ismeretével egészen új színben áll a dollár-puccs. Az infláció, amelyről azt állították, hogy korlátok közé szorított és adagolt, sokkal szélesebb, mint ahogyan azt az első jelentések beállították.

A valutadiktátum öt pontból áll:

1. A kincstári hivatal kibocsáthat legfeljebb hárommilliárd értékű államköt-

vényt. Ezek az államkötvények a Federal Reserve Bankok hitelkereteinek kibővítésére szolgálnak.

2. A kincstári hivatal kibocsáthat ugyancsak hárommilliárd értékű kincstárjegyet, amelyekkel az állam az esedékes államadósságokat fizetheti ki.

3. Felhatalmazást kap a kincstári hivatal, hogy külföldön 100 millió dollár értékű ezüstöt legyen unciánként legfeljebb 50 centért.

4. A felvásárolt 100 millió értékű ezüst fedezete mellett jogában áll a kincstári hivatalnak dollárra szóló ezüst utalványokat kibocsátani.

5. Roosevelttel fenntartja magának a jogot, hogy a dollár aranytartalmát a jövőben maga állapítsa meg, de annak határt szab olyképpen, hogy az aranytartalmát alsó határa a jelenlegi aranytartalmának ötven százalékánál kisebb nem lehet.

500 munkás dolgozik a predeáli alagútban

Május 15-ikén helyreáll a rendes forgalom

Bukarest, április 22

A predeáli alagút javítási munkálatai megkezdődtek. A CFR 500 munkást foglalkoztat, akik

három turnusban, 8-8 órát dolgoznak,

ugy, hogy a munka pillanatig sem szünetel.

A CFR jelentése szerint a munkálatok május 14-ig feltétlenül befejeződnek s a forgalom ettől kezdve helyreáll.

Horogkereszt az országos munkásbiztosító pénztár tagsági könyvecskéin

Bukarest, április 22

Az országos munkásbiztosító pénztár az elmúlt napokban több magántisztviselőnek olyan tagsági könyvecskét kézbesített ki, amelynek

első oldalán hatalmas kampóskereszt

diszelgett.

Joanitescu munkügyi miniszter vizsgálatot küldött ki a kampóskeresztű könyvecskék ügyével kapcsolatban s elhatározta, hogy a bűnös tisztviselőket, a kik e könyvecskét forgalomba hozták, súlyosan megbünteti.

Dollfuss nem utazik Berlinbe

A francia lapok osztrák-magyar perszonál-unióról írnak

Bécs, április 22

Tegnap számunkban megemlékeztünk már az osztrák keresztény-szocialista párt konfliktusáról. Új jelentések szerint a keresztényszocialista párt elhatározta, hogy az incidens miatt többé nem vesz részt a szövetségstánság ülésén.

Cáfolják, hogy a Heimwehr felvonulása készül Bécs ellen. Ugyancsak cáfolják azt is, hogy Dollfuss kancellár Berlinbe akar menni.

OSZTRÁK-MAGYAR PERSZONÁL-UNIO

A Petit Parisien a prágai Narodni Listi nyomán cikket ír az állítólag készülöben

levő osztrák-magyar perszonálunióról.

Az unióhoz Dollfuss kancellár a lap szerint már meg is nyerte Mussolini támogatását.

Buresch és Kollmann pesti utazása ezzel az új alakulással állana összefüggésben.

Az unió megalakítását célzó diplomáciai akció a francia újság szerint egyidejűleg folyik úgy Budapesten, mint Bécsben.

Magyar körök szerint a hír légbőlkapott koholmány. Az unió sohasem volt időszerűtlenebb, mint éppen most.

PUAUX volt bukaresti francia követ átvette Bécsben új hivatalát.

téktelenednek, — írja tovább a londoni sajtó —, szó sem lehet arról, hogy Anglia más pénzügyi rendszerre térjen át. Roosevelttel nem fogja elérni, amit akar, nem éri el, hogy az angol font a dollárral szemben alárendelt helyzetbe kerüljön és nem éri el, hogy előtte megnyíljanak a nemzetközi piacok.

Hétmillió részvény cserélt gazdát

Newyork, április 22.

Azt a pánikot és fejvesztettséget, amely Amerikát elfogta, leírni sem lehet. Utóbbi órákban volt olyan hossz a newyorki tőzsdén, mint ma délelőtt.

Ez alatt a néhány óra alatt 7 millió 136 ezer részvény cserélt gazdát. Megérteni sem lehet, hogyan tudták ezt a hihetetlen forgalmat lebonyolítani.

A réz- és bányáértékekben káprázatos árfolyamjavulás volt.

Az ezüsthányak részvényei olyan árfolyamot értek el, amelyre történetükben még példa nem volt.

Az ezüst ára tovább rohan.

Idegesíti a hangulatot, hogy a szenátus inflációs párti tagjai szinte óráról-órára újabb és újabb javaslatokat készítenek és tesznek le az elnökség asztalára azzal a kéréssel, hogy e javaslatokat soron kívül tárgyalják le.

Az öreg újságíró halála a Szeretetházban

Budapest, április 22.

A fővárosi Szeretetházban pénteken meghalt Rajna Ferenc újságíró, akinek valamilyen nagyon előnyösen csengő neve volt a sajtóban és szindarabjaival is szép sikereket aratott. 75 éves volt.

Magyarországon kiküszöbölik a lelekezetieskedést

Budapest, április 22.

A társadalmi egyesületek szövetségét a közeljövőben átalakítják, még pedig olyképpen, hogy

azoknak felekezeti különbség nélkül mindenki tagja lehet.

Az újonnan átszervezett szövetség elnöke Baros Gábor, disznóné Gömbös Gyula miniszterelnök lesz.

Elkobozták a Prágai Magyar Hírlapot

Prága, április 22.

A „Prágai Magyar Hírlap”-ot az ügyészség Szentiványi magyar képviselő cikkének néhány kitétele miatt elkobozta. Az inkriminált cikknek „A magyar ellenzék útja” a címe.

Henderson összehívta a leszerelési konferenciát a főbizottságát

Genf, április 22.

Henderson, a leszerelési konferencia elnöke, április 25-re összehívta a leszerelési konferencia főbizottságát, amelynek ezen az ülésen a MacDonald-féle leszerelési javaslatot kell megtárgyalni.

Az első ülés napjára valamennyi állam beadja írásban az elnökségnek azokat az észrevételeket, amelyeket a MacDonald-féle javaslattal szemben tenni akar.

MacDonald megérkezett Washingtonba

Először az angol követségre ment

London, április 22.

MacDonald ma megérkezett Amerikába. Mikor a hajója a kikötőbe betutott, 19 üdvözlés fogadta Anglia miniszterelnökét.

A kikötőben az angol nagykövet és egy fogadó-bizottság várta az angol kormány elnökét, aki rövid üdvözlések után

az angol követségre hajtatott.

A követségen ebédelt MacDonald, majd a délutáni órákban kiutazott Washingtonba, hogy ott találkozhassék Roosevelttel.

A délutáni találkozásról jelentések az európai és amerikai időszerítések közötti különbség folytán még nem érkezhettek.

Antiszemita-zavargás egy jasi megyei községben

Bukarest, április 22

A Jasi megyében levő Bibolad községben pénteken súlyos antiszemita zavargások játszódtak le. Csomó nacionalista diák látogatott el Jasiból a falucskába és

a zsidó boltokat összerombolták. A zavargásnak több sebesült áldozata is van.

A vizsgálat a jelentés szerint erősen folyik.

Az új budapesti cseh követ feltűnően barátságos nyilatkozata a cseh—magyar viszonyról

Budapest, április 22.

A budapesti új cseh követ, Kobr Miklós, ma fogadta a sajtó munkatársait. Nyilatkozatában elmondotta, hogy működési körétől sokat vár, mert

elsőrendű feladatának azt tűzte ki, hogy a két kormány megértésére és együttműködésére jusson.

— A mai idők igen súlyosak — mondotta

a követ — és így félreértésekre is adhatnak alkalmat.

Elérkezik azonban annak ideje is, hogy a két szomszédos állam felismerje, hogy érdekei voltaképpen azonosak.

Nyilatkozata végén elmondotta még az új budapesti cseh követ, hogy a napokban új cseh kereskedelmi delegáció megy Pestre és ő ennek a delegációnak tárgyalásaitól kedvező eredményeket remél.

Hosszas bujdosás után önként jelentkezett egy hirhedt pesti szélhámos

Utazás világrészekén és országokon át a börtönig

Budapest, április 22.

A győri gyorsított tehervonat egyik fékezői ülőkéjében elfogták Molnár János 34 éves budapesti villanyszerelőt, akinek hallatlanul izgalmas és kalandos múltja van. Molnár az utóbbi két évben Csikágóban tartózkodott, ahol őt és tíz dolláros bankjegyeket hamisított. Annak idején elcsípték, de óvadék ellenében szabadlábra helyezték s egyben László Berni öccsét is a rendőrségen tartották.

A hamispénzgyártó villanyszerelő ekkor Mexikón, Kubán és Soájon keresztül Bécsbe szökött.

Az osztrák fővárosban megtudta, hogy csikái megkeresésre a magyar rendőrség is közele van. A győri rendőrség Budapestre szállította Molnárt, aki kijelentette, hogy azért jött haza Bécsből, mert nem bírta tovább a bujdosás bizonytalanságát s önként akart jelentkezni.

Reinhardt elvált felesége a feleség jogaiba való visszahelyezését kéri

Pozsony, április 22

Reinhardt Miksának, a világhírű rendezőnek válogatott rövidesen ismét foglalkoztatja a pozsonyi törvényszék. Mint ismeretes, Reinhardt megszerezte a lett állampolgárságot és a rigai törvényszék elváltatott a feleségétől Else Heims asszonytól. Reinhardt azonban nem nyugodott bele a rigai törvényszék döntésébe és februárban keresetet nyújtott be a pozsonyi törvényszékhez, amelytől a feleség jogaiba való visszahelyezését kéri.

azon az alapon, hogy Reinhardt nem bocsátották el a csehszlovák állam kötelezőből, ő tehát továbbra is csehszlovák állampolgár. A válogatott így a rigai törvényszék illetékességébe hozott ítéletet.

A legutóbbi tárgyaláson a pozsonyi törvényszék kötelezte Heims asszonyt, hogy három hónapon belül igazolja a volt férj csehszlovák állampolgárságát. Ez a három hónap májusban jár le. Ha Else Heims asszony addig nem tudja bemutatni Reinhardt Miksa állampolgársági igazolványát, a bíróság a keresetet mint alaptalant, elutasítja. E tárgyalás előtt Reinhardt látogatást tett az ügyben eljáró bírónál, akivel közölte, hogy azért vált a feleségétől, mert rájött arra, hogy hitvese oldalán nem élheti azt a vallásos életet, amelyet a szülői házában,

mint gyermek, megszokott

és 18 évi házasság után őszintén vágyik erre.

Május 23-án lesz a következő tárgyalás s addig a hatóságoknak el kell dönteni, hogy Reinhardt csehszlovák állampolgár-e, vagy sem. Ez a kérdés egyébként most a legfelsőbb közigazgatási bíróságnál van és ez dönt az állampolgárság kérdésében.

Magyar—olasz tenisz-mérkőzés eredményei

Budapest, április 22.

Ma tartották meg Budapesten a magyar-olasz válogatott teniszmérkőzést. Csak a férfi egyes versenye kerülhetett lebonyolításra.

A férfi egyesben Bánó 2:6, 7:5, 6:2, 6:2 arányban legyőzte Sertoriót.

A férfi egyes után a férfi páros mérkőzés következett. Mérkőzésre íclállottak: Gabrovicsky—Kiss-pár és a Mangold—Quintavalle-pár. 2:6, 6:3, 1:1 eredmény után a mérkőzést meg kellett szakítani, mert az eső hirtelen igen erősen hozzátett és játszani tovább nem lehetett.

Ime, az új pompás illatu
ELIDA
ROND
toilette - szappan

Göring visszarepült Berlinbe

Az esti órákban már át is vette hivatalát

Berlin, április 22

Lapunk más helyén jelentjük, hogy Göring Milanóból Münchenbe repült és ott 24 órát pihenni akar.

Ujabb jelentéseink szerint Göring mindössze néhány órát pihent Münchenben és repülőgépen onnan továbbutazott.

Gépje Kölnben leszállott, ahol elybarátai nagy ünnepséggel fogadták.

Az üdvözlések után Göring továbbrepült és az esti órákban megérkezett Berlinbe. Berlinben óriási tömeg várta.

Az esti órákban Göring már átvette az államminisztérium vezetését.

Róma ünnepe

Róma, április 22.

Most ünnepelték meg az „örök város” fennállásának 2687-ik évfordulóját. Az ünnepségekkel kapcsolatosan néhány új épületet avattak fel, azonkívül fényes külsőségek mellett számos olasz ifjút vetettek fel az ifju fasizta szervezetekbe.

Az apa tragikus dilemmája

Newyork, április 22.

Érdekes esemény történt Newyorkban, bizonyára törvényes folytatása is lesz és a bíróság nagyjelentőségű elvi döntést hozhat. Egy John Vasko nevű newyorki lakos két éves kislányának daganat támadt az egyik szemgödrében. A kislánynak sürgős operációra volt szüksége, mert csak így lehet megmenteni az életét, az operáció azonban minden körülmények között a gyermek félszemének elvesztésével járna. John Vasko és felesége nem egyeztek bele az operációba, kijelentették, hogy „Isten két szemmel adta nekik a gyereket, csak két szemmel adhatják vissza” és még az erőszaknak sem engedtek. A családot internálták és minden eszközt megkíséreltek, hogy a szülőtől kicsikarják az operációba való beleegyezést. Vasko erre kislányával megszökött, az ajtáját őrző rendőrnek azt mondta, kórházba viszi a gyermekét, ehelyett felült a vonatra és elutazott Newyorkból. Az apa és a kislány további sorsa egyelőre ismeretlen. Newyorki jogászörökben máris so-

kat vitatkoznak azon, hogy joga van-e egy apának megakadályozni, hogy gyermekét megoperálják, ha csak operatív úton menthető meg a gyerek élete?

Városi üzem, amelyik nem dolgozhatik nyereségre

Nottingham, április 22

Egy nemrégiben lezajlott érdekes felelősségi ügy kapcsán kiderült, hogy Skóciában a mai napig is érvényben van egy régi rendelet, mely megtiltja a gázgyáraknak, hogy nyereséget érjenek el.

Ugyanis a nottinghami gázgyár, miután befejezte a múlt évi zárszámadását és 51.500 font sterling nyereséget ártaltak a városi pénztár számára, egyesek megtámadták ezt a határozatot s a törvényszék a régi rendeletre való hivatkozással kimondta, hogy a gáz egységárát mindenkor a várható bevétel arányához mérten kell megállapítani és amennyiben nyereségre van kilátás, úgy az árakat le kell szállítani.

A munkakamarák szenátorai

Bukarest, április 22

Joanitescu munkaügyi miniszter a közeljövőben megválasztandó munkakamarák vezetőseit már a legközelebbi hetekben ülésre hívja össze, hogy e vezetőségek kijelöljék azt a 6 szenátort, akik a szenátusban helyeiket a munkakamarákról szóló törvény rendelkezései alapján jogszertint foglalják majd el.

Bangha Béla jezsuita páter és az új erdélyi apostolok

Hogyan beszél a hitlerizmus idején a harcos katolicizmus legmarkánsabb képviselője

Igazi felelet a vérvád bornírtságaira

Mi nem akarunk és nem fogunk felekezeti problémákat tárgyalni, feszítgetni, élezni. A vallás — legyen az akár keresztény, vagy keresztény, akár zsidó, akár mohamedán, vagy buddhista — az ember és a társadalom legérinthetlenebb, legbelsőbb, legmélyebb lelki ügye részünkre. Szentségtörőnek érezzük minden hangot, minden szót, minden mozdulatot, amely a hit csudálatos misztériumát az igazítás, legyalázás, gyűlöletkeltés, lebecsülés hitvány eszközévé süllyeszti.

Megvetnők magunkat, ha mások eszmei, erkölcsi hiteit dultánk föl, ha abból kovácsolnánk fegyvert, hogyan hisz, hogyan tisztel, hogy bizik és rajong egyik, vagy másik a lét és nem-lét nagy végokával kapcsolatban.

A vallás, vagy felekezeti problémájához soha hozzá nem nyultunk, amint egész lelkü, tiszta szándéku, kulturált ember hozzá nem nyulna szennyes kézzel a kérdéshez soha.

S ha mégis szót emelünk, akkor ez csak azért történik, hogy azokkal szemben, akiknek nem tiszteletreméltó az, amit mi szentségként tisztelünk, akik üzletként használják azt, amit mi blaszfémianak látunk, akiknek profit az, aminek csak egyszerű hitnek szabadna lenni, akik méregnek kezelik a malasztot, mondjuk, hogy ezekkel a tisztátalan kezűekkel szemben rámutassunk a becsületes és nemes felfogás módjára.

Hogy visszarússuk az örvény széléről azokat, akiket — jóhiszeműségükből profitot kovácsolva — a szakadékokba akarnak dönteni.

A magyar nemzetet egyik csoportjának érdekei sem különbözhetnek a másik csoport érdekeitől.

Száz határ emelődhetik közöttünk, száz szüverénitás alá tartozunk is, eszmékben, erkölcsi cselekedetben, lélekben egyek vagyunk és egyek maradunk. Ami érvényes az egyik testre, érvényes a másikra is. A szlovenszói magyar hite, érzelmevilága, erkölcsi rendje, kulturális felfogása nem lehet más, mint a vajdaságié. A dunántúli tömeg nem lehet vadidegen, ideáljában ellentétes fajta az erdélyivel szemben.

Erdély magyarságát — rámutattunk már erre — rövid ideje üzleti alapon, a futó konjunktúrát kihasználva, haszonért és a legbecsületlenebb fegyverekkel, antiszemitizmussal mérgezik. Kifejtettük már, mily tragikus ez a mérgezés általános nemzetisébségi, kulturális szempontokból, különösen ezen a területen, ahol a vallásszabadság, türelem, kölcsönös fejlődés, a lelkiismereti szabadság tisztelete, a vallás igazi, isteni parancsainak szeretele már akkor is, századokkal ezelőtt is írott törvény és iratlan szentség volt, amikor azok, akik ma a konkolty hintik, nem is sejtették őseikben, hogy 1933-ban magyarok és éppen irányító magyarok lesznek.

Lássuk most, hogy Magyarországon hogyan nézik a keresztény és zsidó magyarok viszonyát most, annak a hitlerizmusnak az idején, amelyből az erdélyi magyarság kamatszédői — ennek a kamatnak — a nagyságáról majd később beszélünk! — hasznát akarják letejeleznél. Nézzük, hogyan látja például a harcos katolikus magyarság legprominensebb képviselője, Pater Bangha Béla jezsuita atya a dolgot.

Íme, néhány idézet Bangha beszédéből, a melyet tegnapelőtt tartott a Notre Dame de Sion budapesti vallástörténeti előadásorozatának rendjén:

„Az ellenszennnek és elkeseredésnek az az oka, hogy soha nyugodtan le nem ülnek, hogy nem tárgyalják le nyugodtan azokat a kérdéseket, amelyek bennünket elválasztanak, holott jóakarattal, becsületes igazságkereséssel, leltgádt tárgyalási módszerrel közelebb lehetne hozni a szembenálló feleket.”

Tehát a Páter, aki kiskörmében is többet jelent a magyar katolikus közéletben, mint az erdélyi izgatónak a maguk teljességükben, nem arról beszél, hogy a zsidók keresztény szüzeket sakterolnak le, hogy Tiszaeszláron juszit is rituális gyilkosság történt, hogy „Ennek a zsidónak de nagy hasa van, Solymosi Eszti ke talán benne van”, hanem jóakaratról, becsületeségről, igazságkeresésről, higgadságról szól az Ige.

De lássuk tovább:

„A zsidó vallás az őstamentumon alapul és a katolikus ugyancsak. Igaz, hogy közelebbül az újtestamentumon, de ez tisztára az öszövétségen áll. Krisztus

az őstamentumot hirdette, apostolai Mózes és a prófétákat citálják, folytonosan hivatkoznak a zsidó vallás nagy hőseire és tudósaira. Krisztus azt mondta: Közös a gyökérzetünk és ez igazán nagy szó!”

Ezzel szemben mit olvashatunk az erdélyi izgatónak tollából:

„...őket a népkisebbségi szempontokba összezsúfolni nem lehet!”

Vagyis, rugjuk ki őket. Mert túl nagy a zsúfoltság. Erős tolongás észlelhető. A mandátum körül.

Amely kirugás esetén nyilván könnyebben volna elérhető.

Bangha páter azonban, akinek nincsenek sem üzleti, sem érvényesítési, sem egyéb profán szempontjai, hanem csak magasabbrendű, egyetemes, isteni és emberi szempontok szerint taglalja a kérdést, így szól tovább:

„Akár karácsonyt, akár húsvétot ünnepelek, az örömszaltárok a zsidó szaltárok. A nagypénteki szertartásunk zsidó-

eredetű. A temetéseken énekelt Circum dederunt me, a szaltárrészt, a liturgiánk tele van zsidó kifejezésekkel. Mi mondjuk: Alleluja. Ez zsidó szó, annyit jelent: Dicsérjük az Urat. A mennyek országa kifejezésről minden filológus megállapíthatja, hogy hebraizmus. Az Isten országa zsidó kifejezés. A hozsánna, amit mi énekelünk, zsidó szaltár. A katolikus hit a zsidó vallás legitím örökösének tekint magát, mert mindent átvész és átvett, amit öröklékünknek ismert el. Ha valaki azt mondja, a kereszténység a pogányság megtérítéséből fakadt, az történelmileg téved. Az első keresztények a zsidók voltak. Az első kereszténygyülekelet a jeruzsálemi, antiochiai, szíriai zsidókból állt.”

Tehát a Páter legitím örökségről beszél s nem a tiszaszlári vérvád ostoiba, nevéstéges, ocsmány meséjével kapar elő hasznót, elvetvén a gyűlölet magvát.

„A Rómában lakó zsidók voltak a ke-

reszténység első palántái. Ezekből a zsidókból lett keresztényekből kerültek ki az első vértanúk, az apostolok. Mi a zsidó vallás leteleményesei vagyunk... Amiben eltérünk, az valójában a messiási gondolat. Mi Jézus Krisztusban látjuk az elért Messiaszt, ők nem ismerik el, hogy az igazi Messias eljött volna. De még ennek ellenére is közelebb vagyunk hozzájuk, mint a mohamedánokhoz, vagy a hindukhoz. Sok más közösségünk is van. Az ősi zsidó vallás teokratikus és etikus. A zsidó vallás a legreggibb idők óta átérzi, hogy az Istennek értékes etikai élettel kell szolgálni. Ez a hasonlóság, ez a legmélyebb eszmei kincsekben való találkozás megmutatkozik az áldozati gondolatban. Ezen a ponton a zsidók közelebb állanak hozzánk, mint a protestánsok...”

Minek is idéznénk e beszédből tovább?

Hiszen — ismételjük — nem akarunk mi felekezeti problémákkal foglalkozni. Csak arra a különbségre akartunk rámutatni, ami a konjunktúrális napokban, amikor oly könnyű aranyat csiholni a felizgatott érzelmekből, felrevezetett fantáziákból, amikor oly könnyű a gyűlöletet érvényesíteni még az oly emelkedett szellemű földdarabon is, mint amilyen Erdély mindig is volt, a Tisza-Duna közötti magyar nyelvetű felfogása és az erdélyi izgatónak mérgezési munkája között fennáll.

Hol van a Bangha beszédéből a vérvád, a pogrom lelki és egyéb előfeltételhez kötött előkészítése?

Hol a véres, vad, barbár agitáció?

Pest utat mutatott Erdélynek. Ennek a meggyarságnak, amely századokon át elől világot tart lelki és értelmi nemességének fátylaival, tudni kell, miből ért:

A Páter beszédéből-e, vagy azoknak a mérgezőségéből, akik keresni akarnak e szegénységtől, nyomortól, bánattól vérző földön?

A csernovici diákság nem azonosítja magát a letartóztatott diákelnökkel

A csernovici városi tanács pénteken délután összeült és megvitatta Saueuc Saveanu bukovinai miniszter jelenlétében a zavargások kérdését.

Elhatározták, hogy a tanács a néptömegek kulturális felvilágosításának céljából nagyarányú akciót kezd és különösen a hitlerizmus lényegét fogja ismertetni a lakossággal, remélve, hogy így a további incidenseknek elejét veheti.

A cizista diákkör ujonnan megválasztott elnöke megjelent a bukovinai miniszter előtt és kijelentette, hogy

Costachenak, a letartóztatásban levő volt elnöknek magatartásával nem azonosítja magát sem ő, sem a diákság.

A belügyminiszter Ignat Crudu vezérfelügyelőt küldötte ki az események indító-okainak felülvizsgálására.

A nemzetiszocialista pártban lezárták a tagfelvételt

Badenben a zsidók nem fürödhetnek a strandon

Berlin, április 22.

Göring is visszatért Olaszországból. Ma reggel indult Milánóból a Richtgofen nevezetű repülőgépen és nagyon nehéz és veszedelmes alpesi út után, amely a hatalmas szélviharban négy órán át tartott Münchenbe érkezett.

Göring csak huszonnégy óráig marad Münchenbe, honnan visszatér Berlinbe, mert egy fontos konferenciára várják, a melyen a munkanélküliség megoldásának problémáit akarják tárgyalni.

LAPBETILTÁS EGY HITLER-KARRIKATURA MIATT

A dortmundi hatóságok betiltották a Dortmunder Anzeiger című lapot, mert annak április huszadiki száma, Hitler születésnapja alkalmából egy Hitlerrel rajzolt gyönyépet hozott.

NEM VESZNEK FEL TOBB PARTTAGOT A NEMZETISZOCIALISTA PÁRTBA

Müncheni jelentések szerint a nemzetiszocialista párt birodalmi vezetősége kemény és határozott lépésre szánta el magát.

A párt vezetősége elhatározta, hogy nem vesznek fel több tagot a nemzetiszocialista pártba.

A rezsim változásával ugyanis rengetegen jelentkeztek a nemzetiszocialista pártba azzal, hogy őket is vegyék fel a tagok sorába. Ez a tagfelvétel eddig, mondhatni minden nehézség nélkül ment is. A birodalmi pártvezetőség most rúndetlet adott ki, amelyben megtiltja, hogy „egy-

előre” a pártba új tagokat vegyenek fel. A tilalmazó rúndetletet azzal indokolja, hogy a tag-nyilvántartásokat el kell készíteni és amíg azok el nem készülnek, nem fogadhat el új jelentkezőket. Egyelőre a tagfelvételt ezen a címen csak május elsejéig szüntették be. De Németországban úgy tudják, hogy a hibrid elemektől akarja a párt önmagát megóvni és ezért a tagfelvételt végleg lezárta.

Bécs, április 22.

A Rotter-fivérek vaduzi ismeretes elrablásával kapcsolatban a bécsi rendőrség megállapította, hogy ennek az ember-rablásnak értelmj szerzője Schädler Rudolf szállodatulajdonos volt. Schädler a volt lichtensteini miniszterelnöknek a fia, aki jelenleg az egyik német nyaralóhely szállodájának tulajdonosa.

MIÉRT BUKOTT MEG A HOHENZOLLERN URALOM?

Érdekes és jellemző cikkeket irt az egyik nemzetiszocialista lapban Kube nemzetiszocialista képviselő. A cikknek ez a címe: „Le kell számolni a zsidókkal” A cikk kifejti, hogy a Hohenzollern dinasztiát tönkretették. A weimari alkotmány is azért volt rövidéletű, mert zsidóbarát politikát folytatott. A Hitler-uralom nem tart baráti kapcsolatot a zsidókkal, minden örökvésükkel szembeáll és így egészen bizonyos, hogy hosszútávú lesz.

A zsidók — mondja végül a cikk — hátlások lehetnének egyébként Hitlernek, mert a kancellár erős parancsa és hűvelnek fegyelmű lehetetlenné tette, hogy a zsidók élete ellen merényleteket kövessen-

nek el és így voltaképpen Németország területén egyetlen zsidónak sem történt bántódása. Mindenesetre megállapítja Kube, hogy a zsidók Németországban évszázadokra eljátszották kis játékukat.

MÜNCHEN

A badeni birodalmi biztos ma rendeletet adott ki, amely szerint a nyári idő alatt a nyilvános fürdőkben a zsidók a napnak csak egy bizonyos órájában fürödhetnek.

WEIMAR

Az új rezsim elbocsátotta Neefet a weimari betegsegélyző pénztár országos főnökét.

A belegpénztári igazgató tegnap elkeseredésében megmérgezte magát, feleségét és két gyermekét.

Neefe maga meghalt, családját pedig életveszélyes állapotban kórházba szállították.

A Vikers-per fináléja

Varsó, április 22.

A Vikers-per nyomán kiutasított három és felmentett egy angol mérnök, tegnap este átlépték az orosz határt. Az angol mérnököket ma várják Varsóba.

A mérnökök rövid pihenő után tovább utaznak Angliába.

Milyen idő lesz?

Budapest, április 22.

A budapesti meteorológiai intézet jelenléte szerint délnyugaton újabb esők, délen hőemelkedés várható.

Gummipatkók a lovakon

Köln, április 22.

Érdekes és sikeres kísérletet hajtottak végre a napokban Kölnben arra vonatkozólag, hogy a lovak vaspatkóit gummival helyettesítsék. Ugyanis azt remélik, hogy ezáltal megszűnik sima utakon a lovak elcsuszása s az állatok járása is könnyebbé és hangtalanabbá válik. A kísérletek alkalmával a lovak patáira egy vékony vaskoszorut helyeztek s erre erősítették fel a tömörgumilapokat, melyek állandó és fokozódó igénybevételek mellett még hat hét elmultával is tükröző állapotban voltak. Valószínű, hogy ez a szokatlan újszerű lópatkolómódszer közhasználatu lesz.

Lemondott a Skoda-ügy katonai előadója

Bukarest, április 22.

Hagi Stoica őrnagy, aki eddig a Skoda-ügy előadója volt, pénteken eddig még ismeretlen okokból letette tisztességét. Utódjául Radu Ruteanu ezredes nevezték ki.

A csernovici véres események erősen foglalkoztatják a belpolitikai élet irányítóit

Menesztik a mulasztással vádolt karhatalmi közegeket
Junian brassói zászlóbonfása

Bukarest, április 22

Ugy látszik, hogy a hatóságoknak sikerült a rendet Csernovicban helyreállítani. Az újabb jelentések már nem említik a békés járőrök véresveretését, üzletek feltörését, és kifosztását, magánházak összerombolását. Ha a hatóságok akarják a zavargásokat meg tudják előzni.

Amiből az következik viszont, hogy a mennyiben zavargások vannak, akkor azt nem akarják megelőzni. Vagy legalább nem tudják, nem tudták megelőzni. — Végzetes gyengeségről tettek tanúságot.

Egy városban, ahol ostromállapot van, ahol tehát a legsúlyosabb preventív intézkedés rendszerét léptették életbe, szinte 24 órán keresztül üzhette pandák üzemelt a csöcselék! Mindenestre szomorú bizonyítvány.

A rombolások fő részét — ez már megállapítható — a cuzisták kezdeményezése következtében robbantak ki. A német ifjak csak kis számban, noha eléggé tevékenyen vettek részt a népi ünnepeken. Az ukránok a fosztogató csöcselék képezték, e szomorúan elmaradt néprétegeknek legalsó, szomorúan művelten, még a cári barbárizmust le nem vetkezett osztálya vállalta a bunkózat és a rablás. Eppen úgy, amint évtizedekkel ezelőtt is ez a réteg volt szerződötté mindig — a politikai szükség mutatkozott rá — a pogromok megrendezésére.

Furcsának kell találni azt, hogy amikor az ostromállapotról szóló törvény, a mely érvényben van Csernovicban is, a legszigorúbban tiltja az uniformisok és jelvények viselését, a bukovinai székvárosban a cuzisták és hitleristák zavartalanul viselhetik egyenruhájukat.

Az a látszat, mintha a kormány a statáriumot kizárólag baloldalra akarná és tudná alkalmazni. Páris, Prága, Varsó csodálkozva gondolhatná azt, hogy a kormány elősegíti a hitlerizmus romániai népszerűsítését! — írja legutóbbi számában az Adeverul.

Nem kevésbé furcsa, hogy a cuzisták összeültek a hitleristákkal és az ukrán csöcselékkel. Ennek tulajdonítható az az, hogy a sebesültek között nem csupán zsidók, hanem keresztény románok is akadnak. Az ukránok ugyanis, akiknek egyetlen szempontjuk a véres és a fosztogató volt, akik éppen olyan készséggel folytatnának le egy jobboldali, mint egy baloldali pogromot, akik a zavargásoknak nem teoretikusai, hanem politikai tekintet nélkül való hűvei, nem válogattak meg áldozataikat. A gyűlölet odáig sodorta Cuza hűveit, hogy elfeledtek a „nemzeti” szempontokról és áldozataik között hithű románok is akadtak.

A ROMBOLÁS KÁRAI
meglehetősen nagyok. Pontosan ugyan még nem lehet megállapítani, hány millióra tehető az összeg, de a kincstár alapján rá fog fizetni az eseményekre. A rendőrség első, hozzávetőleges kimutatása szerint a tüntetők 303 épület ablakait zúzták be. A sebesültek száma is sokkal nagyobb, mint kezdetben hitték. A megtámadottak ugyanis javarészt hazamenekültek s csak a rend helyreállítása után merészkedtek ki a kórházakba, amelyek zsúfolva vannak az áldozatokkal.

Az elmúlt éjszaka még előfordultak szörványos támadások. A belügyminiszterium elrendelte, hogy Camărescut, a csernovici rendőrség főnökét hívják vissza Bukaresztbe. Helyébe Costescu rendőrfőfelügyelőt nevezték ki. Az elfogott támadók felett a jasi hadbírósg fog ítélni.

AZ ELLENZÉK

a csernovici eseményekkel kapcsolatban éles támadásokra készül a kormány ellen. A liberális lapok máris hevesen támadják a kabinetét, hangsúlyozván, miért volt szükség ostromállapokra, ha

a kormány úgy sem tudja a rendet fenttartani.

A liberálisok csernovici hivatalosa, a „Glasul Bucovinei” hevesen elítéli a zavargások részleteit és szigorú vizsgálatot követel.

Egyébként a politikai helyzet szélesened.

A KORMÁNY ÁTSZERVEZÉSE

kisért ugyan, de egészen bizonytalan formában. Amennyiben Lugosianu kiválna a kabinetből, Rómába kerülne követnek, a kiöregedő Ghica helyett.

A SKODA-ÜGY

egyetlen ujsága az, hogy Petrescu tábornok, az egyik vizsgálóbiztos jelentése szerint az ügybe csak tartalékos tisztek

vannak belekeverve. E tisztek neveit nem közlik a nyilvánossággal.

A SVÉD ÜTSZERZŐDÉS

felmondásával kapcsolatos formások hétfőn lesznek készen. Több romániai cég máris 25 százalékkal olcsóbb ajánlatot tett, mint a svédeké volt.

A GENFI EGYEZMÉNY

ratifikálásának ügyét május 3-án tárgyalja a Népszövetség tanácsa.

JUNIAN

vasárnap Brassóban lesz, ahol pártja, a radikális parasztpárt gyűlést tart.

Junianal együtt megjelenik a gyűlésen a párt egész vezérkara is.

A gyűlés elnöke dr. Radu Olteanu ügyvéd lesz, aki a Junian-párt brassómegyei tagozatát vezérli.

Élesedett az angol-orosz viszony

A Szovjet visszahívta londoni képviselőjét

London, április 22

Az angol-orosz ellentét egyáltalában nem enyhül. A kereskedelmi szerződés néhány napon belül lejár és a két állam gazdasági és vámháború állapotába kerül.

Az angol bojkott aláírása után a szovjet arra kényszerült, hogy kereskedelmi képviselőjét Londonból visszahívja.

E visszahívási aktusra válaszként Sir Simon külügyminiszter kijelentette az orosz követ előtt, hogy

az a területenkielég, amelyet a szovjetképviselő Anglia területén élvezett, megszűnt.

A nagykövet erre azt adta válaszul, hogy retorzióképpen Oroszországot Anglia arra kényszeríti, hogy Oroszország is beállítsa az angol áruk bevitelét.

Titulescu párisi nyilatkozata

Három napig marad Bukaresztben és onnan Gentbe utazik

Páris, április hó 22

Titulescu, mint a B. L. tegnapi száma jelentette, Cannesból elutazott és Bukarestnek tart. Tegnapi utjába ejtette Párist, ahol a Soirnak nyilatkozott. Titulescu elmondotta, hogy

csak három napig marad Bukaresztben, onnan azonnal Gentbe utazik, mert részt kell vennie a leszerelési konferen-

cia főbizottságának ülésén.

Utközben Titulescu egy szerb falucska-ban találkozni fog a jugoszláv külügyminiszterrel. Meg kell beszélnie Jugoszláviával — mondotta Titulescu — hogy a kis-antánt miképpen tudja Európa mostani határait megőrizni.

Az interjú végén Titulescu kijelentette, hogy ami a saját személyét illeti, semmitől sem fél.

Szabad az ut Peking felé

A mandzsu kormány ultimátuma Oroszországhoz

Peking, április 22

A japán csapatok előnyomulása tovább tart. A japán haderők átlépték a Luan folyót, Peking utolsó védővonalát és így az ut most már szabad a kínai főváros felé.

A kínai csapatok rendetlenül vonulnak vissza, a lakosság fejvesztetten menekül. A kínai hatóságok 7000 láda értékes holmit szállítottak el Nankingba, közöttük a régi császári dinasztia kincseit is. Csi generális elhatározta, hogy 80 ezer

katonájával a kormányutasítás ellenére is megkísérli Peking védelmét.

A külvárosokban 20 repülőgépelhárító ágyút szereltek fel, 50 kilométeres körzetben pedig őrségek jelzik az esetleges repülő-támadásokat.

A legújabb jelentések a mandzsu-orosz viszony romlásáról számolnak be. A mandzsu kormány — mint ismeretes — vasuti kocsikat követel az orosz kormánytól s ez ügyben már ultimátumot juttatott Moszkvába.

Cadum szappan

Cadum szappan gyökeresen megtisztítja a porosokat, tonifikálja a bőrfelületet és fenn tartja rugalmasságát és üdőségét. Cadum szappan lúgtól mentes, tehát sohasem irritálja a bőrt, még a csecsemők oly érzékeny bőrét sem. A hosszú szárítás minden nedvességet kivont belőle, úgy, hogy az utolsó darabkáig felhasználható.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

A nagyváradi városi tisztviselők negyed részét elküldik

Nagyvárad, április 22.

Popa Mihály, a városi pénzügyi osztály főnöke hivatalos nyilatkozatot adott a nagyváradi sajtónak. Popa kijelentette, hogy a városi tisztviselők 25 százalékát el kell bocsátani. Az indoklás egyszerű: nincsen pénz.

Grigorcea román követ vacsorát adott Gömbös miniszterelnök tiszteletére

Budapest, április 22.

Grigorcea budapesti román követ csütörtök este Gömbös miniszterelnök tiszteletére szűk körű vacsorát rendezett. A vacsorán Imrédy pénzügyminiszter, a francia, lengyel és török követ, azonkívül az angol és az olasz követ-ségi tanácsosok, báró Villani és Balta Mózes sajtóattasé is megjelent.

— Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadság, levertség, félelemérzések eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz kitűnő háziszor, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József viz öreg embereknek is megbízhatóan és minden fájdalom nélkül hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Ujabb hír D'Annunzio haláláról

Budapest, április 22.

A péntek este megjelent budapesti lapok egyidejűleg közlik D'Annunzio, a világhírű elászt költő és Nobile, az ugyancsak világszerte ismert repülő halálhírét. Mindkettőjükről életrajzt közölnek s ugyyszólván elpárntálják őket.

A „Dunaposta” nevű magyar táviratiroda mindkét halálesetet cáfolja. Nobile ugyanis a haláláról elterjedt hírekre Moszkvából jelentkezett s kijelentette, hogy bár egy vakbéli-operáció nagyon megviselte, már a javulás útján van, sőt a közeljövőben üdülés céljából Olaszországba utazik. Ami pedig D'Annunzio halálhírét illeti, ezt Rómából nem erősítették meg s így ez nem tekinthető hitelesnek.

Budapesten több mint 8 ezer kiadatlan lakás van

Budapest, április 22

A fővárosi Statisztikai Hivatal legújabb jelentéséből kitűnik, hogy az építkezés az idén erősen visszacsúszott a már szintén lanyhuló tavalyi építkezési tevékenységgel szemben. Nagyságuk szerint a kiadatlan lakások statisztikája ezt a képet mutatja: egyszobás 3701, kétszobás 2106, háromszobás 1014, négyszobás 683, ötszobás 371, hatszobás 126, míg a többi lakások ennél nagyobb számú szobával rendelkeznek.

A hivatalos statisztika szerint Budapest 11.186 kiadatlan bérleményt tartanak nyilván. Közülük 8067 az üres lakás, míg tavaly február végén csak 2605 kiadatlan lakást tartottak nyilván a hatóságok. Üres ültet 2038 van a múlt évi 1156 üres ültettel szemben. Nagyságuk szerint a kiadatlan lakások statisztikája ezt a képet mutatja: egyszobás 3701, kétszobás 2106, háromszobás 1014, négyszobás 683, ötszobás 371, hatszobás 126, míg a többi lakások ennél nagyobb számú szobával rendelkeznek.

Astra (Apolló) Mozdó

BRASSO, Telef. 564.

Április 21-étől, péntektől UFA-szupersláger.

A FEHÉR DÉMON

Főszerepben:

HANS ALBERS, GERDA MAURUS,

Trude von Molo, Peter Lorre.

Minden előadás szünetében fellép:

A DENEVÉR

12 tagból álló orosz operett-társulat

Ivan Dubrovin

hírneves rendező vezetésével

LÁTSZATÉLETEK

A MAI VÁRAD

Gyors szociográfia statisztikák nélkül

Nagyvárad, április 22.

Barátságos arcot kérek!
Kattan a fotográfáló gép. Köszönöm. Kész a gyorsfénykép Nagyváradról.
Finivágyás és szegénység.
Látszatelemek.

Ottthon főzékeltéssel volt ebédre, de a mama és a felnőtt leányok vadonatelegánsan korzóznak a szűk kis utcán. Ott lépéssel odébb ragyogó, tágas sétány a Körös-parton. Senki sem jár oda. Nem divatos. Mindenki a divat után megy. A sétányon padok vannak. Leülni nem divat. Csak a munkanélküliek ülnek. Függőlegesen a munkanélküliek. Nem köti őket a divat. Ők szabad emberek, mert csupán a nyomortól, rendőrségtől és a betegségtől függnek.

Haldokló kávéházak.

Akik tehetik, a cukrászdába járnak. Ez olcsóbb és kedélyesebb.

A klubok is megtehetnek néha.

Az egyik előkelő étteremben hétszámra nincs vendég. A gyanútlan idegen betéved és nem esik jól az ebéd. Fél egyedül. Ott pincér néz a szájába az egyetlen vendégnek. Ott pincér szolgálja fel a negyven lejes ebédmenüt, amely előételből, levesből, sültből, főzélékből és tésztából áll.

Olcsóság van, de mit ér az olcsóság, ha pénz nincs.

Ot, vagy hat lap verekszik egymással.

Furcsa és lázas tehetségek városa ez.

Az ügyvéd, Erdély egyik legképzettebb szociológusa, azonkívül, álnév alatt regényt is ír. A fiatalok társaságában érzi csak jól magát. Régen a Galilei-kör elnöke volt. Ott életre való dolgozott össze. Ir, kritizál, bíztat, gáncsol, veszekszik a progresszív eszmékért, rablógylókat véd a törvényszék előtt, lapot alapít, táncot táncol. Narkotizálja magát.

A fiatal leány. Ügyvédjelölt. Azonkívül csak úgy passzióból voluntörösködik az egyik helyi lapnál. Igen tehetséges verseket ír és okos értekezéseket.

A befutott ír, akinek a személye körül elkeseredett viták folynak. Nem tudják, hogy hova skatulyázzák. Jobbra, vagy balra. A fiatalok hangoztatják, hogy ma már nem lehet l'art pour l'art írni. Az öregek bölcsen a kenyérre hivatkoznak. Ez talán mégis a legfontosabb.

Mindenkinek szívélye az irodalom. Beszélnek, vitatkoznak, lelkesednek írókért és íróskért.

Színház — ha van — hétszámra üresen áll. A fiatal Rostand darabjának premierje érdeklődés hiánya miatt elmaradt.

Az egyik moziban a Jan Kiepura filmoperetteje hetek óta zsefolt házakkal fut.

Az ideggyógyász szabadegyetemi előadásán huszonheten voltak.

Ugyanaz nap a NAC-Törökös meccsen kétezer ember drukolt, hogy melyik tizenegy tud nagyobbakat rugni a lörlabdába.

A színházi rendező, aki Erdély legképzettebb dramaturgia, mozi vezet.

A moziban a népszerű sibajnos filmjét játsszák. Szép a film. Megfájdul az ember szíve, annyi sok gyönyörű tiroli tájat lát.

Az emberekkel mindez nem érdekli.

Egy költőáncos produkálja magát napok óta. Szédítő magasságban csuszál a városháza és a templomtorny között kifeszített kötélen.

Az utcán megakad a közlekedés. Mindenki a költőáncost nézi. Vidékről jönnek be az emberek és a költőáncos, akinek perselybe gyűjtöttek a mutatvány után, kitűnő üzleteket csinál. Az apró költőáncosok, akik hosszabb és nagyobb távokon balanszíroznak kis életükkel az élet drótkötélén, csendes borzongással nézik a bátor embert, aki nem bujlik a konvenciók mögé, mint ők, nem szegyenkezik, hanem kiáll. Viszi az életét a városháza és a templomtorny között kifeszített kötélen.

Negyvenezzer lej másképp már össze. Naponta kétszer.

Tönkretette a cirkuszt. Senki nem ment a cirkuszba. Azt mondják, hogy ez egyben az elcsapott alkalmazott bosszúja is volt. A költőáncos ezelőtt a cirkuszal volt alkalmazva. Most elcsapták és mindenütt megjelenik, ahol a cirkusz van. Az emberek nem mennek a cirkuszba, ahol negyven lej az állóhely, hanem kettőért a költőáncos mutatványain borzonganak.

A mozik és a kávéházak akciót indítanak és követelik, hogy a város vonja vissza a költőáncos engedélyét. Az emberek mind a költőáncoshoz járnak.

★

Az éjszakák halottak és feketék.
A régi, híres Körös-parti éjszakáknak nyoma sincs. A hajdani lumpok kilenckor lefeküsznek. Az egy-két nyitva tartó, gyanus kizsúzó éjjeli lokál kong az ürességtől. Vasár-

nap este néhány kiruccanó iparos fojtja itt borbá a nincstelenség felgyülemlett bánatát. Szomorú és viharvert nők baktatnak az éjszakai utcán.

Nincs keletje a vásárolt szerelemnek. Illetve az engedéllyel vásárolt szerelemnek. Engedély nélkül még megy valahogy. A férfinek még mindig illúziókra van szüksége.

Sok a veneréas beteg.

Az orvosoknak kevés a dolguk.

Régi nóta: tudatlanság, szegyenkezés és pénzhiány.

Politikailag három táborban van a város.

A románok.

Nacionalisták.

Csupán arról van szó, hogy melyik fémjelzett pártba tartoznak. Liberálisok, nemzeti parasztpártiak, gogisták, lupisták, vagy cuzisták.

A kisebbségek.

Tömegek a jobboldalon és tömegek a baloldalon.

A rendőrség népes és gyorsan dolgozik.

Sok a szalon-kommunista.

Artalmatlan emberek a fennálló társadalmi rend szempontjából. Kényelmes klubfotelekben vitatkoznak. Pontosan a nagy tárgyismerettel idézik Marxot, Lenint és Kolontay asszonyt. Főleg ez utóbbit. Megállapítják a mai társadalmi rend rothadtságát, azután fox-trotot táncolnak a klub parkettjén. Bridzseznek és elméletben világot váltanak meg. Nem a régi recept szerint főzik a nőt. Szociológiai

alapon művelik az erotikát. Nem a székszipil-jét dicsérik a nőnek, hanem azt a találó megállapítást, amelyet a mult héten Vágóknál a zsuron mondott és amellyel egycsapásra elintézte a szociáldemokratákat. Csak ezután lehet rátérni a lényegre, amely mindig ugyanaz marad. Legfeljebb nem japán szobrokat akarnak mutogatni a legénylakásokon, hanem egy új röpiratot, vagy Gladkovnak és Ognevnek valamelyik új és titokban megkapott regényét.

★

Valami bacillus van itt a levegőben. Itt mindennek és mindenkinek van talaja. Néhány évvel ezelőtt felfedezték a turisztikát. Divat lett. Vasárnap mindenki kirándulni jár. A kövér textilesné kilométereket gyalogol együtt a fiaival. Hegyre mászik és úgy viháncol, mint egy tizenhatéves leány, mikor nem érzi maga mellett az anyai felügyeletet. Divat lett az irás. Mindenki ír, akár van hozzá képzettsége, akár nincs. Divat lett a tudás. Egyidőben mindenki szabadegyetmre járt és nyelvkurzusokat látogatott. Divat lett a politika. Mindenkinek volt egy eszméje, egy elmélete. Divat lett a hillerizmus. A zsidó templomokra éjszaka krétával horogkeresztet rajzolnak. Divat lett a bridzs. Egyszerre minden cukrászda, klub, magánlakás megtelt bridzsező asszonyokkal. A villanyszámolás embert elküldték reggel azzal, hogy nincs pénz, de ő nagysága délután súlyos százakat vesztett el a nemsikerült nagy szlemmen. Aztán divat lett a takarékoság.

Utcai harc egy osztrák városban

Bécs, április 22.

Az este véres utcai harc zajlott le az alsóausztriai Weissenbachban. A harc kommunista munkások és nemzetiszocia-

lista csapatok között folyt. A csendőrök, akik bele akartak avatkozni a harcba, puskatűz fogadta. A harcoló felek közül husz embert le-tartóztattak.

Szabó Bénit maradásra bírta a feléjeáramló közbizalom

Megtartja mandátumát és összes egyéb tisztségeit

Megdöböntette és valósággal lesújtotta pár héttel ezelőtt Brassó megye és az egész ország magyarságát az a hír, hogy Szabó Béni, Brassóvármegye magyarpart-i országgyűlési képviselője, a brassói magyar intézmények és az itteni, valamint az országos iparosszervezetek népszerű vezérégyénisége lemondott tisztségeiről és a közéleti szereplés térééről vissza akar vonulni. A brassói egyházak, kulturális, gazdasági, társadalmi, politikai és iparos intézmények a hír kirobbanása után azonnal együttes tanácskozást tartottak Szele Béla dr. elnökelete alatt és abban megállapították, hogy Brassó és Brassóvármegye magyarsága a régi bizalommal és ragaszkodással viseltetik Szabó Bénével szemben, az ő visszavonulását a magyar ügyre nézve veszedelmesnek tartják és ezért küldöttséggel felkértek, hogy elhatározását megváltoztatva, bírta meg a köz javára továbbra is megbízatásait, melyeket páratlan önzetlenséggel és odaadással töltött be mindig.

Az egész ország iparosszervezetei és a Magyar Párt tagozatai hasonló értelemben foglaltak állást és küldöttségek és átiratok sűrű egymásutánja igyekezett rá bírni a közkezdelt képviselőt arra, hogy továbbra is a magyar kisebbség élén megmaradjon. Legutóbb a Magyar Párt parlamenti csoportja tartott ülést és azon tárgyalva a Szabó Béni visszalépési szándékát, olyan határozatot hozott, mely a legmesszebbmenő elismeréssel méltatja Szabó Béni munkásságát és felkéri, hogy mandátumát és minden tisztségét továbbra is tartsa meg. Erdély iparosága országos küldöttség megszervezését határozta el, hogy vezérélt súlyos elhatározásának megváltoztatására bírja. Szabó Béni a megnyilvánuló közhangulattal szemben egyelőre a megfontolás álláspontjára helyezkedett és gondolkodási időt kért. Le-

kében erős tusa alakult ki. A visszavonulás komoly eltökélése kelt haragra a feléje áramló szeretet és bizalom követeléseivel. A különböző intézmények átiratai és küldöttségei feltárták előtte azt a végzetes helyzetet, melyet elhatározásának beváltása teremteni fog és ez alapos megfontolásra késztette.

Hosszu és alapos megfontolás után Szabó Béni tegnap délután döntő megbeszélésre ült össze Szele Béla dr.-ral, a brassói intézmények képviselőjével. A körülbelül két óráig tartó megbeszélés eredménye meg fogja öröpendeztetni Erdély egész magyarságát. Szabó Béni meghajolt a páratlanul megnyilvánuló közóhaj előtt és, számolva a felhozott nyomós érvekkel, elhatározta, hogy mandátumát és köztisztségeit megtartja továbbra is, mindaddig, míg egészsége és vagyoni helyzete képessé teszi őt arra, hogy a vállalt munkát továbbra is a régi önzetlenséggel és törhetetlen buzgalommal, odaadással végezze.

A Brassói Lapok közli Erdély magyar népével a felemelő hírt, hogy Szabó Béni ezentul is ott lesz a magyar kisebbség küzdő frontján, hogy a magyar iparosság és a nemmagyar iparosság leghivatottabb vezére ezentul is szószólója lesz a nyomorúságos helyzetbe juttatott kisiparnak és kisembereknek.

Elismerés illeti meg Szabó Bénit, hogy leküzdötte lelke indokolt keserűségeit, háttérbe szorította méltánylást érdemlő személyi érdekeit és nem hagyja el azt a helyet, melyre őt a történelmi időkben népe bizalma és szeretete állította. Meg lehet győződve arról, hogy ez a nép ezentul még fokozottabb szeretettel és becsüléssel fogja körülvenni, hogy nagy elgondolásait és célkitűzéseit valóra váltassa.

Egyszerre kitérült minden. Jóállású emberek kis, olcsó korcsmákba járnak étkezni. Színházba nem járnak, mert pénzbe kerül. Leépítettek az egész vonalon. Unatkozó, gazdag lányok török magukat egy nyomorúságos kis állás után, amely nem fedezi a harisnyaszükségletüket sem. Gazdag papák kidobták a gépirókisasszonyt, akinek a havi ezeröttszáz bázist jelentett, egy darab kenyeret. Kidobták, hogy helyet csináljanak a saját leányuknak, aki unatkozik és aki irodába akar járni, mert ez divat és mert dolgozó nőnek lenni papíron és elméletben és lehetőleg otthon a papánál, olyan szép.

Félig nagyváros ez, félig falu.

Mindenki ismeri és unja egymást.

Embernek mennek a korzón és ha kíváncsi vagy, egyetlen ismerőstől öt perc alatt megtudhatod mindenkiről, hogy kicsoda, mennyi pénze van, miből él, ki a barátja, mikor és mennyiért csálja meg az urát, ki nek adós és miből vette az új tavaszi kosztümjét?

Es itt él Tabéry Géza, Berde Mária, Turnovszky Sándor és még sokan az erdélyi szellemi élet elitjéből, de utánuk senki sem fordul meg a korzón, viszont Weisz Gizi, a kis-kaliberű szélhámosnő, aligha mehetne végig az utcán, hogy mindenki meg ne nézné.

Ez Várad.

Igaz, Ady Endre is itt élt valaha. Innen startolt a magyar humusz csodálatos remeteje az óceán felé.

Még jó, hogy láttam az Ujságíró Klubban az egyik sarokban egy Ady-képet. Más itt igazán nem emlékezett rá. Utca nincs róla elnevezve, szobra nincs, még talán emléktáblája sincs.

A Vér és arany városában minden tisztavér életű polgármesternek jutott egy utca. Talán éppen azért nem jutott Adynak.

Igaza volt szegény, jó, néhai Ady Lőrinc uramnak: Ha szolgabíró lett volna a Bandiból...

Akkor talán utcát is kapott volna Váradon.

Baradlai László

Fel akarták gyújtani a dán parlamentet

Kopenhága, április 22.

A dán parlament majdnem a német Reichstag sorsára jutott. Tegnap a parlament épületében tűz keletkezett, de idejében észrevették és eloltották. A vizsgálat kiderítette, hogy egy Stachr nevű kommunista volt a gyújtogató, aki részegen helyezte el a csóvát a parlament épületében. Később a kopenhágai rendőrségnek az a gyanúja támadt, hogy az elfogott kommunista gyújtogatási mániában szenved s ezért elmeorvosi vizsgálatra küldötte a gyújtogatót.

Bajok a kolozsvári költségvetés körül

Kolozsvár, április 22.

A kolozsvári városházán érdekes anket folyik. A szakmai érdeklőségek ugyanígy egyenesen állást foglaltak a város költségvetése ellen. A polgármester most meghívta a kereskedelmi és ipari szakma reprezentánsait, akik előtt újra megtárgyalják a költségvetést. Érdekes, hogy a költségvetést, amelyet április 4-én és 5-én vitattak meg, két nap múlva már jóváhagyta a belügyminisztérium.

A szegénység gyógyítása

Berlin, április 22.

A szegénység — amint ezt már La Bruyere óta többen meginták, — nemcsak gazdasági, hanem elsősorban lelki jelenség. Szegény mindenki, aki bizonytalan, megalázott, fölöslegesnek érzi magát a világon, mindenki, aki irigyl a célatörő határozott embereket, a — gazdagokat. A két tábor nem a pénz, hanem az idegek választják el egymástól; gazdag az, akinek jók az idegei. A pénz ember csak annyit előnyl élvez, hogy pénzzen meg lehet venni — néha, nem mindig — a biztonság és nyugalom látszatát. Eddig azt hitték, hogy a szegénység gyógyíthatatlan. Egy Fleischmann nevű berlini pszichiáter-professzor azonban már évek óta szorgalmasan gyógyítja. Mőszere nagyon egyszerű. A dadogó, rosszfellelépő, zavart mozgású embereket felszólítja, nézzenek körül ismerőseik között és válasszanak maguknak mintaképet, akit utánozhatnak, de ne csak utánozzák, hanem éljék bele magukat annak az embernek a szerepébe, játsszák meg határozott, energikus, optimista mintaképüket. Az eredmény szenzációs volt, a páciensek majdnem valamennyien meggyógyultak, leszoktak a dadogásról, sikeresen vették fel a harcot az étellel.

Tordai Magyarok!

Mindenki tartsa faja iránti kötelességének a 23-iki községi választáson a jelű önálló magyar listára leszavazni!

HIREK

TOMCSA SÁNDOR:

Racionalizálás

Itt van például a beszéd. Mennyi szó, mennyi kifejezés vált fölöslegessé, mennyi vesztette el fedezetét, mennyinél tünt el az, aminek meghatározására szolgált. Minek még ezzel is terhelni a gyereket, kikre, szegényekre, már a megszületésük pillanatában jut — ha jól emlékszem — egyezerkettőszáz és még valami állami ballaszt! Minek megnyomorítani őket még fölösleges szavakkal is. Ajánlom tehát, hogy bizonyos szavakat, kifejezéseket és szófüzéseket törölni kell, mint teljesen fölöslegeseket és érthetetleneket. Itt mindjárt fel is írok egy párat, úgy, ahogy a tollamra tolnak:

Kérek egy mozijegyet.
Apuka a gyárban van.
Uram, irtalmazzon!
Pénzt vagy életet!
(Budapest): Bukarest felé beszállani.
(Bukarestben): Budapest felé beszállani.
Beszéljen a mamával.
Fizetni (ige minden alakjában).
Tisztelt választópolgárok, engem a kötelesség-telejesítés hozott önökhöz.
Élni (ige óhajtó-módja).
Természetes (halál).
(Diagnózis:) Művész ur, ön megterhelte a gyomrát.

Holtomiglan-holtáiglan.
Béke (nyolcadiziglen kiirtandó).
Pénz (birtokos esetben).
Enni (jövő ideje).
A miniszter ur megnyugtató választ adott.
Adósság (a konverzióra való minden tekintet nélkül törölendő).
Felebbezés (az adócsökkentéssel való minden vonatkozásában).
Művészno a gróf ur küldi ezt a csekélységet.

Tisztesség (szógyöke is kivonandó és helye sóval behintendő).
Jól néz ki (a barátok részére).
Kereseti adó (ból a kereset).
Csak felnőttek részére.
Gólya (biológiai meghatározásokra).
Minden nőnemű lény (egyész szám második személyben).
Enyém, tied övé (összevonandó erre: az államé).
Népszövetség (ből elhagyandó a nép).
Stb.
(És ami legszomorubb:) Szerkesztő ur, kérek előleget.

— VASÁRNAP ESTE ERDÉLYI ENEKESNŐ SZEREPEL A BUDAPESTI RÁDIÓBAN. Budapestről jelentik: Vasárnap este az Operaház Aida előadását a budapesti rádió is közli. Az előadás iránt Erdélyben általános érdeklődés mutatkozik, mert azon mint vendég, Tusek Piroksa éneklő Amneris szerepét. Az énekesnő Brassóban, Bukarestben és a környéki udvarban hangversenyeket adott már és minden alkalommal nagy sikert aratott. Tusek Piroksa, Tusek Géza dr. Brassó megyei volt főorvosának leánya.

— KOVETENDŐ PÉLDA. Temesvárról jelentik: A magyar párt temesvári ifjúsági tagozatának intervenciójára Temesvár városa Engelmann Géza és Bejan Silviu tanárokat, egy 10 hetes gyorsírási és románnyelvi tanfolyam megtartásával bizta meg. A tanfolyam mindössze 50 lejbe kerül, míg az ifjúsági tagozat tagjai csak 10 lejt fizetnek. Eddig mintegy 100 résztvevő jelentkezett.

— ELGÁZOLTA A FORGALMI RENDŐRT. Kolozsvárról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt csütörtökön a késő esti órákban a Kis-utca és a Ferenc József-utca keresztezésénél. A 440-es számú autótaxi, amely a Ferenc József-utcából kanyarodott ki hirtelen, elütötte Budai János forgalmai rendőrt. Balló Ödönt, a gázoló autó sofőrjét letartóztatták. A sulyos külső és belső sérüléseket szenvedett rendőrt kórházba szállították, ahol megállapították, hogy bár jelentékeny sérülések érték, állapota nem aggasztó.

Egy öregur mesélte nekem: Volt egy földbirtokos barátom. Egyszer — miért nem — elhatározta, hogy eladja birtokát. A vevővel már megkötötte az adásvételi szerződést. Minekelőtte aláírta volna, az utolsó pillanatban, valami eszébe jutott. Ragaszkodott ahhoz, hogy amennyiben tönkremenne és földönfutóvá válnék, bármikor joga legyen a volt birtoka disznóóljában lakni, minden el-lenszolgáltatás nélkül. Tudod ugy, mint a tékozló fiú, aki rongyokban tér haza s a disznók ételét habzsolja. Furcsa ötlet volt. Végre az én barátom dusszagdag ur volt. Aztán béke is volt akkor, régi, szilárd béke. Arannyal fizették a buzát és a földet. A vevő meg az ügyvédek összenéztek, elmosolyodtak. Tréfának vélték. Ő azonban addig erősködött, míg a szerződés záradékába be nem íktatták különös kikötését. Aztán külföldre ment, eltűnt, nem hallottak többé felőle. Huszonhét évvel a szerződés megkötése után egy novemberi estén valami kopott öregur jelentkezett a kaszárnyánál. Arra kérte, hogy meghálaljon a disznóólban. Fölmutatta a szerződést. Az új földesur döbbenten meredt a régi földesurra. Meghívta magához, de ő nem fogadta el a meghívást. Erre az új földesur egy hónapi haladékokat kért. Azalatt építtetett neki a disznóól helyén egy szoba-kony-hás lakást. Oda költözött be a régi földesur, ott éldegélt, ott is halt meg, egyedül. Lásd, milyen az élet. Azt hitték róla, hogy örült volt. Pedig csak bölcs volt.

Revolveres incidens egy temesvári zálogházban

Majdnem vér folyt 10 lej miatt

Temesvár, április 22.

Viharos botrány, elkeseredett dulakodás és egy meghiusult revolveres merénylet színhelye volt tegnap az egyik temesvári zálogház. Klopfer Jenő temesvári ékszerész zálogcédulát vásárolt s azzal elment a Kereskedők Bankja zálogintézetéhez. Megtekintette a zálogtárgyat és azután kiváltotta. A fizetésnél Friedmann Lajos igazgatóval összetűzött a 10 lejes megtekintési díj megfizetése miatt. A szóváltásból verekedés lett, amelynek hevében

Friedmann igazgatót revolverrel szedett elő és Klopferre irányította.

A revolver szerencsére nem sült el.

Amikor a jelenlevők a dulakodókat szétválasztották, Klopfer testisértés, életveszélyes fenyegetés és gyilkossági kísérlet miatt feljelentést tett Friedmann ellen. Friedmann azonban egy trafikban kapható Browning-formájú cigarettatárcát tett le bűnjel gyanánt a rendőrségen, ahol most nagy zavarban vannak s nem tudják, hogy a verekedésnél igazi ismétlő pisztoly szerepelt-e, vagy csak az ártalmatlan játékszer.

A MOSZKVAI PÖR FÖSZEREPLŐJE

MacDonald mérnök, aki meglepetésszerűen először beismerte vallomást tett, amit később visszavont, majd ismét fenntartotta a beismerést.

— AZ AUTÓREKORDER SÚLYOS BALESETE. Párisból jelentik: Karacciola Rudolf híres autóversenyző, több autóvilágrekord tulajdonosa, gyakorlatozás közben, a montecarlo pályán szerencsétlenül járt. A szélsőben száguldó autó nekiment egy fának és a bajnok combtörést szenvedett.

— HOGYAN TÖRTÉNT A SÁROMBERKEI SZERENCSETLENSÉG. Marosvásárhelyről jelentik: Megirtuk már, hogy Sáromberkei község közelében vasúti szerencsétlenség történt. Zapler János gazda, aki feleségével és fiával székéren haladt az országúton, erőszakos felrúgtatta a lebecsült sorompót és áthajtott a síneken. A közeli tehervonat elütötte a szekeret, amelynek utasai súlyos sérüléseket és börtört szenvedtek. Újabb értesüléseink szerint, a gazdálkodó felesége pénteken a marosvásárhelyi kórházban belehalt sérüléseibe. CFR bizottság szállt ki, amely vizsgálatot tartott s egyben Veres János váltóórát is kihallgatta. A váltóór elmondotta, hogy míg hivatalos telefonbeszélgetést folytatott 14 székér vesztéget a lezárt sorompó előtt. A várakozók időközben fenyegették a sorompót. Tizenhárom székér baj nélkül haladt át a síneken, az utolsó azonban beérte a vonat és elütötte.

Lux-Mozgó, Brassó

Példátlan

sikerral fut

Szőke Szakáll, Schneider Magda és Herman Timig ragyogó operettje:

„Egy éjszaka angyala”

a rakétarepülés mulattató története. Ábrahám Pál slágerzenéje

Shaw megérkezett Londonba és panaszkodott, hogy agyonünnepelték

London, április 22.

Shaw hazaérkezett keleti utjáról Londonba. Az író kijelentette, hogy már nagyon kíváncsiot hozta, mert „agyonünnepelték”. Shaw a jelek szerint csalatkozott az eljövendő pihenésben, mert a pályaudvaron újabb kimerítő ünnepsé- ben részesült.

Salzer Gerda klasszikus táncestélye

Brassó, április 22.

A modern testkultúra hívei bizonyára nagy örömmel könyvelték el Salzer Gerdának, a Hellerau-laxenburgi ritmikus tornaiskola végzett növendékének csütörtök estj klasszikus táncestélyét. Brassó közönsége már számontartja iskolájának munkásságát, amelyet körülbelül egy évvel ezelőtt mutatott be egy vizsgaelőadás keretében. Salzer Gerda és iskolája minden figyelmet megérdemel, mert növendékeinek többsége — a tegnapi estély csoportjelenetei alapján ítélve — nagyon sok tehetséget, rátermettséget és tudást áruul el. Az estély sikerének középpontja természetesen Salzer Gerda volt, aki igazolta, hogy a hivatott nevelő mellett az alkotó művész minden adottsága megvan táncának eredetiségében és mozdulatának befejezett tökéletességében. A szép és érdekes estély sikerét nagyban emelték az egyes táncszámokhoz külön megtervezett kosztümök, amelyekért II. Edert, O. Netoliczkát és O. Zeidnert illeti elismerés. A Honterus-főgimnázium auláját zsufolásig betöltő közönség Salzer Gerdát és tehetséges növendékeit minden táncszám után melegen ünnepelte.

— fz —

★ REFORMATUS VALLASOS ESTÉLY. Folyó hó 23-án, vasárnap délután 6 órakor a belvárosi református templomban vallásos estélyt rendez a Leányszövetség. Előadást tart Szász Béla sepsiszentgyörgyi kollégiumi vallásánár. Mindenkit szeretettel hív a Leányszövetség.

— HARMATHNÉ NAGY MARGIT HANGVERSENYE. Az április hó 23-án este fél kilenc órai kezdettel az Aulában megtartandó hangverseny jelentős mozzanata lesz Brassó eseményekében gazdag zenei életének. Harmathné Nagy Margit erős felkészültséggel, szép hanggal és nagy énkultúrával lép a közönség elé, hogy tehetségének és tudásának színejavával mutakozzon be. A legkiválóbb magyar és idegen szerzők műveiből összeállított műsor biztos záloga annak az élvezetnek, melyet a hangverseny fog nyújtani. Jegyek a hangversenyre a buzasori Hiemesch-féle könyvkereskedésben válthatók. Brassó magyarságának ritkán nyílik alkalma, hogy magyarságának előadásában gyönyörködni, ezért kétségtelen, hogy ez a magyarság megragadja az alkalmat, hogy tanúságot tegyen a művészetek iránti érzékéről és arról, hogy megbecsüli és támogatja azt, aki sorából kiemelkedik.

— Hogyan történt a mózesfalui verekedés. Szatmárról jelentik: Megirtuk már, hogy Mois Grigore mózesfalui lakos, egy kővel megsebesítette Reismann Herman ottani kereskedőt. Reismann, akinek az állapota időközben javult, most kihallgatták s kiderült, hogy nem Mois, hanem saját sógora sebesítette meg, még pedig nagyon érdekes körülmények között. A román husvét első napján a. kereskedő Kapelmann nevű sógorával a kertbe ment, amelynek a végén egy kis patak folydogál. A két férfi kövekből gátat akart építeni, hogy a patak tavaszi áradás esetén el ne öntse a kertet. A patak másik oldalán csakhamar megjelent Mois, a szomszédos telek tulajdonosa, aki kifakadt az ellen, hogy a két férfi a román husvét első napján földmunkát végez. A haragos szomszéd a gátépítést is rossz szemmel nézte, mert attól tartott, hogy a patak így az ő kertjébe zudul. Kappelmann feldühítette a szomszéd közbelépése s egy követ dobott feléje. Mois azonban lehajolt s így a kő saját sógorát találta. Reismann az orvosok véleménye szerint süket maradt.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

KÖZGYÜLÉSI MEGHÍVÓ a Brassói Népbank Részvénytársaságnak 1933. évi május hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a róm. kath. elemi iskola rajztermében tartandó XI. IX. évi rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, a jegyzőkönyv hitelesítők kirendelése. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1932. üzleti évről, ezek kapcsán az elmúlt év zárszámadásainak: a mérleg, nyereség-vesztesség számlának előterjesztése, a veszteség leírására és a felmentvények megadására vonatkozó határozathozatal. 3. Jelentéstétel: a) a bank kényszerkezelségi ügyéről és felhatalmazás annak módosítására. b) a konverziós adóssággal való kiegyezés ügye. 4. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása. 5. Esetleges indítványok, az alapszabály 31. §. j) pontja szerint. Ha a közgyűlés nem lesz határozatképes, úgy az alapszabály 30. §. a) pontja értelmében, a megjelentek számára való tekintet nélkül, 14 nap múlva, vagyis folyó évi május hó 21-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a róm. kath. elemi iskola rajztermében megtartandó gyűlésen fog dönteni. Ezen elhalasztott gyűlésre újabb meghívó kiküldetni nem fog s így az 1933. május 21-ére kitűzött közgyűlésre ezután hivatalnak meg a t. részvényesek. **Figyelmeztetés!** Azon tisztelt részvényesek, akik a székelyen kívül laknak és az alapszabály 7. §. a) pontja értelmében jogait a közgyűlésen gyakorolni kívánják, úgy kötelesek ezeket részvényeiket és írásbeli meghatalmazásukat a közgyűlés megtartását előző nap déli 12 óráig intéztük pénztáránál elismervény ellenében letenni.

(Nyárád) Az április hó 30.—május 2-iki nagyvásáron a faj- és tenyészállatokra díjakat tűzött ki és okleveleket bocsát ki a vásár vezetősége, hogy ezzel is buzdítsa a gazdaközönységet a hasznos és értékes háziállatok tenyésztésére, ami manapság még az egyedüli jó kereseti forrása a földművesnépnek. Rakodóállomás lévén, a községben az állatok szállítása nem okoz nagyobb gondot. A nagy látogatottságra való tekintettel a község elöljárósága a vásárteret kibővítette zöld-ség, gabona, majorság és áru vásártérrel, úgy a május 3-iki kirakóvásárra, mint a rendes hetivásárra is, hogy a kiválmaknak méginkább megfelelhessen. Semmi nemű vásári illetéket nem szednek.

(Washington) Gazdasági körökben elterjedt hírek szerint Roosevelt elnök Kanadával tárgyalásokat akar kezdeni a kölcsönös tarifamérséklés, valamint a gabonatermelés korlátozása és ellenőrzése tárgyában. E tárgyalások befejezése után hasonló irányú felszólítást intéz majd Argentínához és Oroszországhoz is. Azt senki sem tartja valószínűnek, hogy Oroszország ehhez a jelen viszonyok között hozzájárulna, mert már egy régebbi alkalommal kijelentette, hogy nemcsak a termelés korlátozására nem hajlandó, hanem éppen ellenkezőleg, terméseredményeit minden igyekezettel növelni iparkodik.

(Arad) A kínálat csökkent és a jobb fogyasztás következtében az árak emelkedtek. Árak: óbuzsa 480—550 lej, újbuzsa 430—500, tengeri 140—150 lej mázsánként.

(Prága) A most közzétett statisztikai kimutatás szerint Csehszlovákia külforgalmi mérlege javult és a februárral szemben 14.5 százalékkal jobb eredményt tüntet fel. A márciusi külkereskedelmi mérleg 18.4 millió csehszlovákiai forint, ami viszont a múltévi 76.9 milliósi aktívummal szemben jelentős visszaesést jelent. Az év első három hónapjában a bevitel összege 1,243,155 csehszlovákiai forint tett ki az előző év hasonló időszakának 1 millió 927 ezer 524 csehszlovákiai forinttal szemben, míg a kivitelt ugyanakkor 1 millió 334 ezer 153 csehszlovákiai forint volt (1 millió 850 ezer 909). Az első negyedév mérlege tehát 90.9 millió csehszlovákiai forint, míg az elmúlt év hasonló időszakában a mérleg 96.6 millió csehszlovákiai forint passzívummal zárult.

(Berlin) A nemzetiszocialista propaganda hatása alatt a német nép körében mindjobban terjed az áruházak elleni mozgalom, aminek látható eredménye az áruházak forgalmának újabb csökkenése februárban. Amíg a forgalom januárban 12.5 százalékkal csökkent, ez a visszaesés februárban 16.6 százalékra emelkedett.

Végleges döntés az új jugoszláviai Duna-híd helyéről

Bukarest, április 22
A Jugoszláviát Romániával összekötő új Duna-híddal kapcsolatban csütörtökön tanácskozás volt Mirko kúriekedésiügyi miniszter és Ciolac Antici bukaresti

szerb követ között. Elejtették azt a tervet, hogy az új hidat Turnu-Severinnél építik meg. Az összekötő pont valószínűleg Crivinánál lesz.

Még a jubilaris vásár kerekeit is meghaladják az idei Budapesti Nemzetközi Vásár méretei

A textilipar hatalmas demonstrációja az idei Budapesti Nemzetközi Vásáron

200 mannequinnal állandó ruhabemutatót is rendeznek a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapest, április 22
Közgazdasági körökben szinte meglepetés erejével hatott az a hír, hogy a május 6-án megnyíló idei Budapesti Nemzetközi Vásár mintegy szembe helyezkedik a még mindig depressziót mutató általános gazdasági helyzettel. Mig ugyanis a lipcei, prágai és bécsi vásárok még a tavalyihoz képest is újból visszaesést mutattak, addig a két hét múlva megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár meglepő fejlődésről tesz tanúságot. A kiállítók száma lényegesen meghaladja a tavalyiakat, az általuk bérbevett terület pedig nagyobb még az 1930-ban rendezett jubilaris Budapesti Nemzetközi Vásár területénél is. Szakértők szerint ez a magyar gazdasági életben mutatkozó lassu, de konstans általános javulással függ össze, amelyet viszont az utóbbi időben létrejött kereskedelmi szerződésekre vezetnek vissza.

Tény az, hogy a most megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron ezáltal a magyar gyáriparnak szinte kivétel nélkül minden egyes szakmája hatalmas keretben vesz részt, nagy tömegekben vonul fel a kisipar és termelésének szinte egész skálájával jelenik meg a vásáron a magyar mezőgazdaság is.

A gyáripari résztvevők között kimagaslik a textilipar felbonulása. Ez a szakma ezáltal megduplázta a tavalyi kereteit, felvonultatja a magyar posztót, gyapju és gyapotárakat, a műelyemipart, a valódi selymeket, a paszományárakat, a kötöttárukat — egyszerűen mindazt, ami a textilipar ma már igen tág fogalma alá tartozik. Érdekes ujtás, hogy ez a szakma ezáltal nem elégszik meg pusztán az árának bemutatásával. Igazolni kívánja azt, hogy mindezek a textiliák nemcsak, hogy alkalmasak, hanem a legmegfelelőbbek a legvalogatottabb izlésű divatkreációk készítésére is.

A magyar textilipar e célból a vásár területén külön hatalmas színpadot emelt, amelyen több mint 200 mannequim reggeltől-estig állandóan viseltek is be fogja mutatni az ezekből az árukból készített ruhákat.

A ruha-bemutatót természetesen gazdag

program kíséri. Híres konferansziék magyarázzák az egyes anyagok és kreációk előnyeit. Az előadást zene kíséri.

A ruhákön kívül pedig természetesen bemutatásra kerülnek a női öltözködéshez tartozó összes egyéb divatcikk, a cipő, a retikül, a keztyű, az ernyő, a különböző ékszerek, övek, kalapok és egyéb a nő megjelenésének díszítéséhez szükséges cikkek is.

A ruhabemutatón a gyáriparon kívül Magyarország legnagyobb konfekció-árúháza is részt fogna venni. A ruhabemutató a vásár egész ideje alatt üzemben marad a vásár területén.

Változások a közigazgatási beosztásban

Temesvár, április 22.

A temesvári revíziós bizottság működési körzete megváltozott. Biharmegyét, a mely eddig a temesvári revíziós bizottság rajonjához tartozott, Kolozsvárhoz, míg a kolozsvári körzethez tartozó Hunyadmegyét a temesvári rajonhoz csatolták.

Piaci árak Brassóban

(1933. április 21-én.)

Marhahus, levesnek I. kg. 17, marhahus, levesnek II. kg. 11, marhahus, pecsenye kg. 34—36, sertésus combja kg. 28, sertésus karaj kg. 36, zsirszalonna kg. 27, zsír kg. 34, tojás drb. 0.90—1.10, csirke párja 60—120 lej. — Élő állatok, kilóra: Export ökör élősúly kg. 8—10, sertés élősúly kg. 16—18, igás ökör drb. 4000—6000, 16 drb. 2000—6000, 16 luxus, drb. 10.000—16.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 560—670, rozs 490—520, árpa, sör 290—310, árpa, takarmány 240—260, zab 240—260, tengeri, szemés 195—215, lencse, nagyszemű 550—650, bab, fehér 300—350, burgonya 80—100 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 110—120, széna laza 80—90, szalma, laza 50—60, korpa 120—150 lej. (Temesvár) A 70 kg-os búzát 5.00 lejese a tengerit 130—132.50 lejese áron jegyezték.

a 2—5 hektáros birtoktesteknél átlagosan a jelzálogkölesön 18 százaléka ment veszendőbe, addig a 100—200 hektáros birtokoknál ez a veszteség már 35 százalékra emelkedett.

(Prága) A közlekedési minisztérium legközelebb törvényjavaslatot terjeszt elő az árellenőrzésről. A javaslat főbb irányelvei a következők: A közlekedési minisztérium felhatalmazást kap az áralkulás ellenőrzésére és megfelelő intézkedések megtételére, hogy a gazdaságilag indokolatlan áralkulást megakadályozza. A minisztérium minden olyan esetben közbelép, amikor a termelés vagy elhelyezés gazdaságosságára káros tüneteket tapasztal, vagy ha a gazdasági szabadságot megokolatlanul gátló jelenségek fordulnak elő, amelyek az áralkulásra káros hatással vannak. Ilyen esetekben a minisztérium az érdekeltekkel lép érintkezésbe, amikor békés meg egyezés elérésére törekszik. Ha ez nem sikerülne, felszólítja a vállalkozók szövetségét arra, hogy a gazdasági viszonyokról jelentést tegyenek. Különösen a termelési, ár, kereskedelmi és elhelyezési helyzetéről, ugyszintén az erre vonatkozó üzleti könyvek és mellékletek másolatának betérjesztésére, meghívja a vállalatok vezetőit személyes tárgyalásra és ha szükségesnek látja, meglátogatja az üze-

Sport

Újrajátsszák az őszi IAR-ACFR és BMTE-Astra mérkőzést

Brassó, április 22.

A brassói labdarúgókerület tegnap esti ülésén rendkívül érdekes és fontos határozatokat hoztak, melyek alaposan felfogathatják a bajnoki táblázatot.

Mint ismeretes, az őszi IAR-ACFR bajnoki mérkőzés döntetlenül végződött. A bajnokságra törő vasutascsapat azonban ezt a mérkőzést megővta azon a címen, hogy a felfüggesztés alatt levő Kisa György bíró vezette le.

A tegnapi esti gyűlésen hosszas tárgyalás után megsemmisítették a mérkőzést és elrendelték az újrajátszást. Ennek következtében a bajnoki táblázat éléről az IAR a második helyre került, a vasutas csapat pedig egy ponttal megelőzővé vált.

A BMTE—ASTRA mérkőzést szintén megsemmisítették és elrendelték az újrajátszást. A BMTE így a negyedik helyre került a megelőzi az Olympia jobb gólarányával. A további helyeket az Astra, Victoria, Ivria és Izvorul foglalja el.

A vasárnapi programot egyébként a következőképp állították össze: Délelőtt 10 órakor az Olympia-pályán lejátszák az IAR—Olympia elsőosztályú bajnoki mérkőzést, délután négy órakor pedig a Nemzeti Bajnokságot a temesvári munkás csapat, a TMTE játszik a Brasovia ellen.

Rövid sport hírek

A magyar csikóbalagotott június végén hosszabb túrára indul, melynek során Dánia és Svédország nagyobb városaiában mérkőznek, majd Svájc négy városában játszanak.

Ferencváros—Hungária derbi-mérkőzés lesz vasárnap az Üllői-úton. A forduló többi mérkőzése: Budai 11—Soroksár, Kispest—Szeged, Bocska—Somogy.

A III. kerület vasárnap Nagyvárdon a Crisana-val, kedden pedig Szatmáron vagy Kolozsvárt játszanak.

A németországi turára induló fiatal magyar uszók próbaversenye szép eredményt hozott. Mészöly 100 métert 1:01.8 Nagy 1:02.2 mp. alatt uszott.

A dícsőszentmártoni Kac—Dacia—Sticla mérkőzések helyes eredményei a következők: vasárnap Dacia—KAC (Kolozsvár) 2:2 (1:1), hétfőn Sticla—KAC 2:1 (2:0).

Sárosi felépült és vasárnap már játszik a Ferencvárosban. Kalmár csak három hét múlva állhat játékba.

A magyar—osztrák válogatott mérkőzésre Nádas Ödön a következő csapatot tervezi: Szabó, Korányi, Bíró, Baráthy, Lucz, Lázár, Markos, Cseh, Teleky, Toldy (Eöry), Titkos.

Bodenbach. Bodenbach S. V.—III. kerület 5:3 (1:1)

meket és raktárakat, betekint az üzleti könyvekbe stb. Ezek alapján aztán tárgyalást kezd s ha ez nem vezetne eredményre, akkor az illetékes többi minisztériummal egyetértésben a) rendeletet ad ki, amellyel minden olyan cselekményt betilt, amely az áralkulásra káros; b) az általa kiválasztott vállalatoknak megbízást ad a termelés, forgatombahozatal és áralkulás irányítására, hogy ezáltal az árak a gazdasági élet követelményeinek megfelelően alakuljanak ki. A miniszter ezeknek ellenőrzésére árelemző bizottságot nevez ki, amelynek kötelessége az áralkulás figyelése és szükség esetén a beavatkozás, amikor is joga van a könyvekbe betekinteni. Aki a bizottság felszólításának a kívánt adatok előterjesztésére vonatkozólag nem tesz eleget, 20 ezer csehszlovákiai terjedhető pénzbírsággal vagy két hónapig terjedhető elzárással büntetendő. Behajthatatlanság esetén a pénzbírság legfeljebb kéthavi elzárásra változtatható át. A törvény intézkedéseinek ellenszegülő vállalatok a közszállításokból kizárhatók.

RAKETT-HUROZAS
SELYEMHURRAL 220 lej
ANGOL BÉLHURRAL már 270 lej
Videknek 24 órán belül a beküldött üveket postán
TRITSCH, Sportáruház, BRASSÓ, Str. V. Mihai (Kolozsvár-utca) 20. sz.

zöl
csakA mag
A va

A tavas
nem érvén
nagy favo
gyakran l
tokhoz eré
pokát, ne
nagy szim
iránt, —
elfordultal
fák, bokr
hölgyek v
kosztümöt
az igazi
szürkébe
Hogy a d
divatban,
mellette
egyre jobi
Van div
be öltözik
pot, keszt
egyetlen
nyomás n
nyen tehe
lan árnya
vatosabb
akár ang
mában. F
kék kalap
Érdekes
eleinte ré
is menny
már ez a
Tudjuk
rint maga
átterjedt
szül itt
azért a m
ritka az
könyökig
van. —
bőlik, az
toilet: a
ja a nőt.
A kosz
a férfi-sa
ujján né
rés is va
lesz.

Ugyani
köpenyek
nek három
Az új
színes, m
aszur. Ki
diszek ke
fiatalossá
hölgyekre

N
vagyó
Egy

Pár he
mourné
asszony,
asszony
gyobb n
szenzáci
több, a
vagyon
amelyet
tekre ha
Seymo
nultságba
egy Coc
mással s
pernével
nyult vi
élt a ren
este hirt
perné, a
segítségé
Seymo
tott, fur
Egy pen
Elhun
kított
lapjai
Dél előtt
kelt a
minden
ből élt.

Teljes
amelyne
lépte át
Napok
mig végr
Ekkor fi
li őrsze
a lakásb
Seymo
irta végr
rőjére, C
fent jara
nem örül
ben ő is
ból.

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

—Stie
a kö
Koloz
C 24
játsszik
három
mérkő
apato
rátke
r, Tol
I. ke
üzlet
n tür
ered
minisz
tet ad
mény
s; bl
meg
ozatal
ezáltal
énye
A mi
zö bi
ssége
eseten
n a
otliss
előter
teleg
mzár
elz
3 ese
elz
inter
köt

zöld már nem divat, csak a drapp és a kék

A magas fezt szeretik a hölgyek
A vattázott vállak divatosak

A tavasz kedvence színe: a zöld, most nem érvényesül divatban. A télen még nagy favorit volt a zöld, az utcán is gyakran láthattunk a rövid prémkabátokhoz erős zöld színű szoknyákat, kalapokat, nem is beszélve az estélyi ruhák nagy szimpátiájáról a zöld árnyalatok iránt, — de a tavasz jöttével a hölgyek elfordultak a remény színétől... Csak a fák, bokrok és a divatban tájékozatlan hölgyek viselnek az idén zöld tavaszi kosztümöt,

az igazi divatdama azonban drappba, szürkébe, vagy kékbe öltözik.

Hogy a drapp mennyire előretört az új divatban, azt már mindnyájan tudjuk, mellette a kék szín pozíciója erősödik egyre jobban.

Van divathölgy, aki tetőtől-talpig kékbe öltözik. Kék kosztümjéhez kék kalapot, kesztyűt, retikült visel. Persze, nem egyetlen árnyalatban, hogy az összbenyomás ne legyen egyhangú. S ezt könnyen teheti, mert a divat a kék számtalan árnyalatát kultiválja. Mindennél divatosabb például a világoskék kalap, akár angolos canotier, akár fezszerű formában. Fiatalos, szép divat a halványkék kalap, mindenkinek jól is áll.

Erdekes, hogy a magas fezt, amelyre eleinte rémülettel néztek a hölgyek, már is mennyire tért hódított. — Párisban már ez a legnépszerűbb kalapforma.

Tudjuk, hogy a tavaszi ruhák rendszerint magasan csukódnak. Ez a tendencia áttért az estélyi ruhákra is. Sok később itt is magas nyakkal, — persze, azért a mély hátkivágás megmarad. Nem ritka az olyan estélyi ruha is, amelynek könyökig érő, vagy egész hosszú ujj van, — ha még a dekoltázst is kiküszöbölik, az estélyi ruha lesz a legdecensebb toleto: a nyaktól a cipő orráig beburkolja a nőt.

A kosztümök válla gyakran vattázott, a férfi-sacchoz hasonlóan. Sőt a kabát ujján néha még egy külön rádolgozott rész is van, miáltal a váll még szélesebb lesz.

Ugyanilyen szabást látunk a hosszú köpenyeknél is, amelyek különben lehetnek háromnegyedesek is.

Az új tavaszi ruhák díszje leggyakrabban színes, mintás selyem, piké, gomb, vagy azur. Különösen a fiatalos fehér pikédíszek kedveltek, ami érthető is, mert a fiatalosság az a szempont, ami a mai hölgyekre nézve a legfontosabb.

Nyolcvanezer font vagyonnal — nyomorban

Egy különös remete-asszony
élete

Páris, április 22.

Pár héttel ezelőtt meghalt egy Seymour névű kilencvenéves walworthy asszony, akit az egész környék remete-asszonynak nevezett. Látszólag a legnagyobb nyomorban élt és éppen ezért szenzáció erejével hatott, hogy

több, mint nyolcvanezer fontra rugó vagyon maradt utána, amelyet különböző jótékony egyesületekre hagyott.

Seymour né a legteljesebb visszavonultságban élt. Az egész környéken csak egy Cooper névű asszonnyal beszélt, mással senkivel nem állt szóba. A Cooper nével való barátsága is husz évre nyúlt vissza, arra az időre, amikor még élt a remete-asszony ura. Seymour egy este hirtelen rosszul lett és ekkor Cooper né, aki tőzsomszédja volt, Seymour né segítségére sietett.

Seymour né, mikor özvegyi sorsra jutott, furcsa, különködő életet kezdett. Egy pennyt sem költött magára.

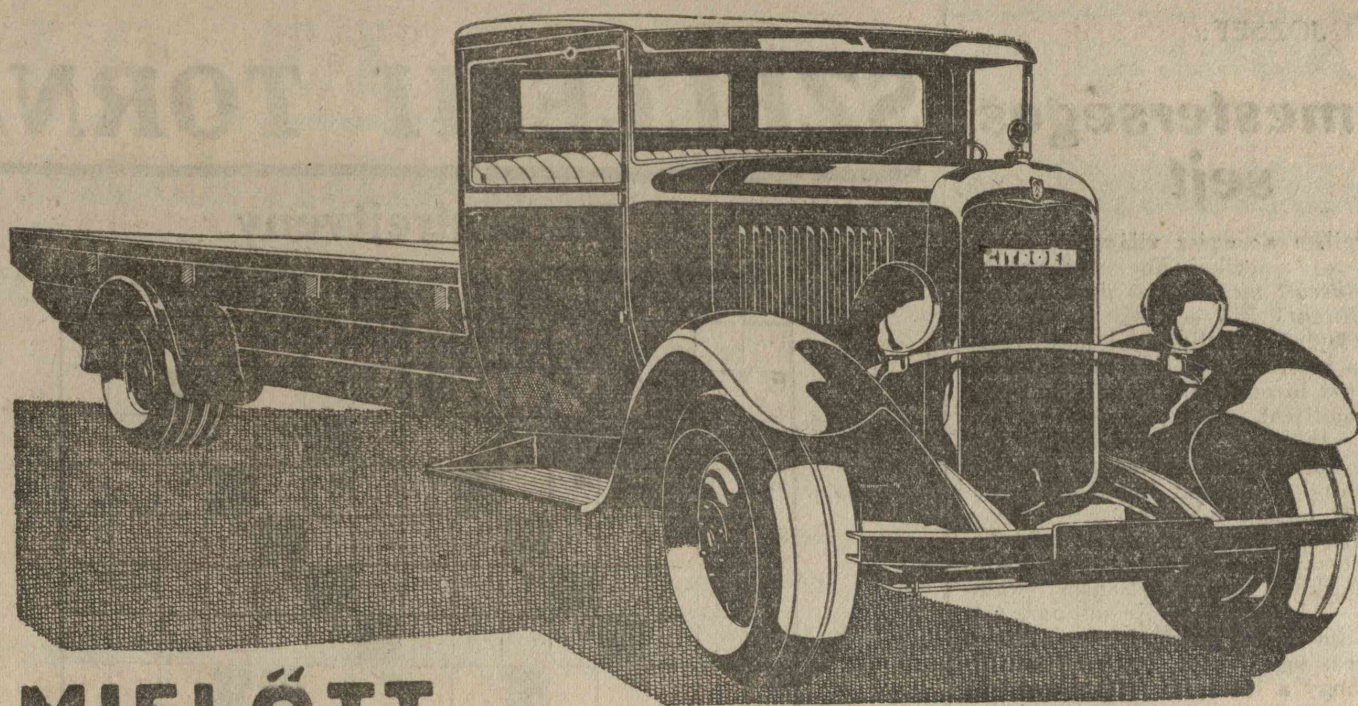
Elhunyt férje megmaradt ruháit alapította át magának és férje öreg kalapjait hordta.

Délutánként mint koldusasszony, járt-kelt a piaci bódék közt, s összeszedett mindenféle élelmiszerhulladékot. Ezekből élt.

Teljesen elhagyatva halt meg házában, amelynek küszöbét kivüle évek óta nem lépte át ember.

Napokig feküdt holtan a lakásban, míg végre feltűnt, hogy nem mutatkozik. Ekkor figyelmeztették a dologra a közeli örszemes rendőrt, aki aztán behatolt a lakásba.

Seymour né még évekkal ezelőtt megtérte végrendeletét. Ebben egyeilen barátjára, Cooper nére házat és heti négy font járadékot hagyott. De Cooper né már nem örülhet az örökségnek, mert időközben ő is már elköltözött az élők világából.

MIELŐTT TEHERAUTÓT VÁSÁROLNA...

jusson eszébe, hogy a járműveknél az erős szerkezet
éppen olyan fontos, mint az embernél az egészség.

A 2-2½ TONNÁS

CITROËNI

teherautó a lehető legerősebb szerkezetű, mert:

A LEGSZILÁRDABB ALVÁZA van, számos keresztvassal, minek következtében a szerkezet lazulása ki van zárva.

A HATALMAS ÉS LUKTETO MOTOR a legszilárdabban beszerelve, amelynek kissé emelkedett fordulatszám a legjobb garancia a tartósságot és kifogástalan használhatóságot illetőleg.

EGYSZERŰ ÉS HALADÓAN MŰKÖDŐ KAPCSOLO, amely kizárja a lökéseket, amik a sebességváltót idő előtt megölik.

A LEHETŐ LEGERŐSEBB ÉS LEGTARTOSABB DIFFERENCIÁLTENGELY.

ELPUSZTITHATATLAN, 4 SEBESSEGRE BEÁLLITHATÓ SEBESSÉGVÁLTÓ, amelynek különös gondos és pontosan konstruált volta biztosítja hosszú életét.

M209

Vezérképviselő Románia részére:

SOCIÉTÉ GÉNÉRALE POUR L'ÉTRANGER S. A.

AUTOGARAJUL „CICLOP”

București I, Bd. Take Ionescu 8, Tel. 213 97

Kozmetika

Rovatvezető: Dr. med. HERSKOVITS ERZS.

Hízás és fogyás

II.

Előző cikkemben beszámoltam arról, hogyan kell kiszámítani, mennyi kalóriára van szüksége szervezetünknek ahhoz, hogy egyensúlyban maradjon, vagyis se ne fogyjon, se ne hízzon. Ha valaki testsúlyát csökkenteni, vagy növelni akarja, aszerint kell a szervezetbe bevitt tápanyagok kalóriaértékét csökkentenie, vagy növelnie. Ehhez szükséges a tápanyagok kalóriaértékének ismerete.

A tápanyag neve: Kalóriaértéke:

1. Egy tojás	75 kalória
2. Egy tojássárga	58 „
3. 100 gramm tehéntej	65 „
4. 100 gramm vaj	800 „
5. 100 gramm savanyutej	62 „
1. fanyér husleves	15 „
7. 100 gr. sonka (sovány)	100 „
8. 100 gr. sonka (kövér)	180 „
9. 100 gr. marhanyelv	570 „
10. 100 gr. Bückling	166 „
11. Egy zsemle	100 „

12. Egy szelet kenyér	100 „
13. Egy pereg	20 „
14. Egy keksz	35 „
15. 1 kávéskanál tejszínhab	100 „
16. Egy liter sör	240—360 „
17. Egy pohár bor 100 gr.	75—95 „
18. Egy füge	65 „
19. Egy datolya	25 „
20. Egy banán	80 „
21. 100 gr. szalámi	564 „
22. 100 gr. főtt marhahus	176 „
23. 100 gr. főtt borjúhús	118 „
24. 100 gr. főtt disznóhús	180 „
25. 100 gr. főtt tyúkhus	168 „
26. 100 gr. főtt hal	88—100 „
27. 100 gr. bécsiszelet (borjú)	160 „
28. 100 gr. libahus (sütve)	711 „
29. 100 gr. tyúkhus (sütve)	160 „
30. 100 gr. őzpecsenye	150 „
31. 100 gr. alma	51 „
32. 100 gr. körte	60 „
33. 100 gr. szilva	52 „

34. 100 gr. aszaltszilva	52 „
35. 100 gr. cseresznye	52 „
36. 100 gr. szőlő	69 „
37. 100 gr. málna	20 „
38. 100 gr. eper	34 „
39. 100 gr. barack	47 „
40. 100 gr. áfonya	16 „
41. 100 gr. egres	56 „
42. 100 gr. ribiszke	52 „
43. 100 gr. mazsola	270 „
44. 1 evőkanál mayonnaise	100 „
45. 100 gr. krumpli főve	96 „
46. 100 gr. krumpli rántva	200 „
47. 100 gr. krumplisaláta	160 „
48. 100 gr. főtt spárga	18 „
49. 100 gr. spárgafőzelék	70 „
50. 100 gr. kelvirág	40 „
51. 100 gr. spenót	45 „
52. 100 gr. káposzta	68 „
53. 100 gr. zöldsaláta	20 „
54. 100 gr. nyersparadisom	100 „
55. 1 szelet torta (dobos)	400 „

Fogyókúránál napi 500—1000 kalóriával kevesebb értékű tápanyagot kell felvennünk, aszerint, hogy nehezebb, vagy könnyebb fizikai munkát végzünk. Fogyókúránál ugyanennyivel többet. Fogyókúrát feltétlenül orvosi felügyelet mellett végezzünk, az előző cikkemben említett okok miatt.

FENYŐ JÓZSEF:

A mesterséges sejt

Nemrégiben az egész világsajtó megírta, hogy az amerikai Rockefeller Institutban sikerült mesterséges uton élő sejtet előállítani. Elő sejtnek laboratóriumban történő előállításával már évtizedek óta kísérleteznek s az idevágó eredmények azt bizonyítják, hogy lehet olyan sejtet előállítani, mely meglepően hasonlít a valódihoz, de működésük csupán egy mechanikai jelenség, mely távol áll minden élettani folyamatától. Valószínűnek látszik tehát az a feltevés, hogy a Rockefeller Institutban napvilágot látott sejt is elvégzi az életműködés egyik másik folyamatát de nem valamennyit — hiányzik belőle mindaz, ami az organikus életet jellemzi: nem szaporodik és nem táplálkozik. Így csaknem bizonyos, hogy a legújabb mesterséges sejt is csak egy magasabbrendű mechanikai jelenség, melynek tudományos szempontból nagy jelentősége van, de semmiesetre sem oldotta meg a laboratóriumban előállítható sejt problémáját.

*

Az ókor magasszintű kulturáján és művészetén kívül két csökevényt is átmentett a legújabb korba. Az alchimistákat, akik minden tudományos alapot és kémiai ismeretet nélkülözve keresték a bölcsék követét, az ismeretlen őszanyagot, melynek segítségével aranyat lehet előállítani s a homokkulusi eszmékért rajongókat, akik viszont mesterséges uton az élettani folyamatok kizárásával gondolták létrehozni a sejtek milliárdjaiból felépített emberi szervezetet.

Már az ókori tudomány is azt tanította, hogy földünk kérge és a rajta élő lények élettelen világából keletkeztek s e megállapításra az vezette a régieket, hogyha abszolút tiszta folyadékot állni hagytak, rövid időn belül a baktériumok tömege hemzsegett benne. Azonban a múlt század elején előretörő kémia és tudományos anyagvizsgálat megdöntötte ezt a hamis tételt, ugyanis bebizonyították, hogy a mennyiben a megfigyelés tárgyát képező folyadékot légmentesen elzárják, ez esetben baktériumok nem keletkeznek, a mi viszont azt igazolja, hogy a levegő szállította a szaporodáshoz szükséges organikus anyagokat. Tehát élettelen világban organikus élet nem jöhet létre.

*

A sejt, az emberi, állati és növényi organizmus legkisebb építőanyaga, mely oszlas utján szaporodik, táplálkozik és végnélküli élettani és mechanikai folyamat megy benne végbe. A sejt a belső magból, a külső burokból a protoplazmából és a sejtközpontból áll. Életfenntartó munkáját úgy végzi, hogy a napfény kívülről a sejtbe hatol s az így keletkező melegmennyiség, valamint a kémiai energiát tartalmazó anyagok táplálják. A sejtek milliárdjai kölcsönös hatást gyakorolnak egymásra és az ebből eredő organikus mozgás az élet megnyilvánulása.

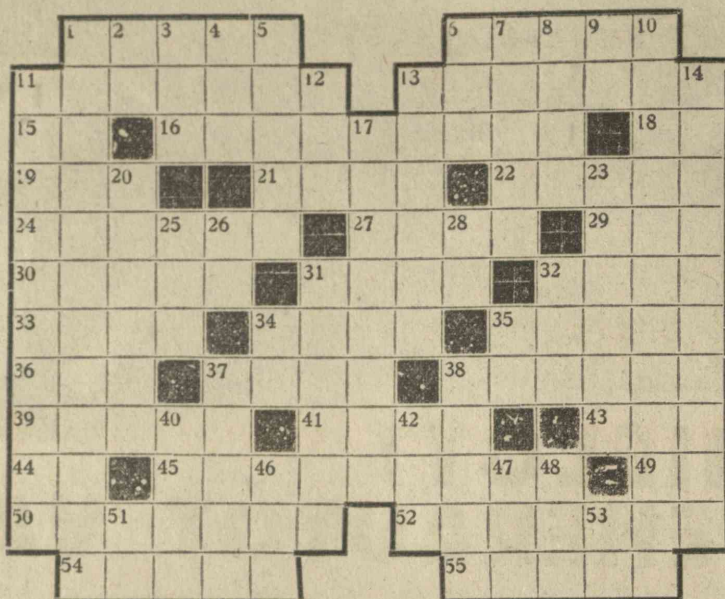
Szerkezetét 1667-ben fedezte fel Robert Hooke angol tudós s azóta a kutatók sorai a legkülönbözőbb elméleteket állították fel a sejttrendszeréről. — A vonatkozó ismereteink sajnos hézagosak. Tudjuk, hogy a sejt 80 százaléka vizet, fehérjét, szénhidrátot és némi ásványvegyületet is tartalmaz, azonban legapróbb részletekig építőanyagait nem ismerjük, sőt a sejteknek egymásra gyakorolt kölcsönös hatásának okát is csak következtetésekkel magyarázzák. Tudományos vizsgálatát rendkívül megnehezíti az a körülmény, hogy a sejt állandóan változó állapotban van, mechanikai és élettani folyamat kavargó benne és egy vizsgálatra alkalmas nyugvó állapotot még soha senkinek nem sikerült megfigyelni.

A sejt keletkezéséről sincsenek megbízható adataink. Tudósaink szerint földünk keletkezésénél nagy szerepet játszó lehűlési folyamat volt a bölcsője. — A geológusok kutatása nyomán valószínű, hogy földünk is izzó állapotban volt valaha és amikor az izzás szűnni kezdett, legelőször a súlyosabb elemek egyesültek s erre rakódtak később a könnyebb anyagok, melyek földünk felületét alkotják. Viszont az egész könnyű gáz-nemű elemek, mint például az oxigén, hidrogén, nitrogén, még ma is lebegő állapotban vannak felettünk.

A lehűlési folyamat segítette elő, hogy az egymáshoz vonzó elemek egyesülhessenek, az izzó gázok párává és gőzzé alakuljanak, majd mindezek folyadékká és magasabbrendű vegyületekké váltak át s valószínűleg ekkor kelet-

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

Vízszintes sorok: 1. Fertőtlenítő készítmény, 6. Herceg, 11. Visz, 13. Egyházi méltóság, 15. Vissza: névelő, 16. Malta fővárosa, 18. Aki parancsol, 19. Mutatónévmás, 21. Állomáshely, 22. Irógépmarka, 24. A buza, rozs stb. gyűjtőneve, 27. Báronyfajta, 29. Osmagyar vezér, 30. A szerelem istene (fon.), 31. Alig, németül, 32. Egy kevéske, 33. Antonia beceneve, 34. Sok svéd város neve végződik így, 35. áleikum (keleti köszönés), 36. mológia, 37. Áldást terjesztő, 38. Valaminek lényege, 39. Szememmel érzékelem, 41. Nőstény háziállat, 43. Hal, 44. Személyes névmás, 45. Déli fűszer és orvosság, 49. sitánia, 50. Keleti szomorujáték címe, 52. In viro . . . ! 54. Bab-ból, rizsből és füstölt marhaszegyből készült, 55. Inas.

Függőleges sorok: 1. Az evangélium egyik példája után, általában így nevezik az irgalmas szívű embert, 2. A nagy ABC első két betűje, 3. Azonos mássalhangzók, 4. Tirol város, 5. Arcápoló krém, 6. P. R. T., 7. Sült tészta, 8. A termelés egyik ága, 9. Nem, angolul, 10. Vészegény gyermekek szedik, 11. Áramvezeték védőburka, 12. Hajófar, 13. Régi görög és latin női ruhadarab, 14. Hannibál hatalmas győzelmet aratott Kr. e. 217-ben e tő mellett, 17. Híres spanyol énekszó, 20. Szigetelőanyag, 23. A biróság határozata, 25. ris (egyiptomi isten), 26. N. Z., 28. U. M., 31. Köhögéscsillapító orvosság, 32. Rag, 34. 100 liter röv., 35. Tiltó szó, 37. Szerlem, olaszul (fon.), 38. Mohón iszik, 40. Tanulást merít, 42. S. N. V., 46. Csunya, 47. Korszak, 48. kancs (ujságárus), 51. ric, 53. bor.

A megfejtésekből beküldendő: a vízszintes 13, 16, 24, 43, 50, 54. és a függőleges: 1, 7, 8, 10, 23, 31-es szavak.

A megfejtéseket a megjelenéstől számított két héten belül kérjük beküldeni. Később beérkező megfejtéseket nem vehetünk figyelembe.

A Vasárnapi Lapok április 9-én megjelent számában közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Astarte temploma, 7. A kapitány leánya.

kezhettek a szénhidrátok, a fehérjék és zsírfélék, melyek már egymagukban is lényegesen fontos építőanyagai a sejttrendszernek. Földünk geológiai átalakulásánál a fenti anyagok ásványokkal és vízzel egyesülhettek és ebből egy igen magasrendű vegyület keletkezett a protoplazma, s ez utóbbi is igen fontos szerepet tölt be a sejttrendszer kialakulásában.

A tudományos igazság végeredményben a sejtre vonatkozó ismereteinkről az, hogy a természetes sejt életműködésével és vegyi összetételével sem vagyunk tisztában. Az orvosi tudománynak és a biológiának a körültekintő vizsgáló módszerek ellenére sincsenek törvényszerű megállapításai a sejt összetételéről és életműködéséről, csupán annyit tudunk, hogy a sejtek mindegyike különálló életet él, de ugyanakkor a többire is hat, oszlas utján szaporodik, növekedik és elhal. Hiányos ismereteink vannak arról, hogy milyen ok folytán hat egyik sejt a másikra és miből van legapróbb részleteiben összetétel. Ennek folytán kísérlet megfogalmazása hangzik az a hír, hogy Amerikában sikerült volna mesterséges sejtet előállítani és életműködésre bírni.

Függőleges sorok: 1. A tűz meghódítása, 11. A mangófa csodája.

Helyes megfejtést küldtek be:

Gáspár Klári, Csikszerecs, Póta Kálmán, Maroshévíz, Cseh Ica, Alsócsérnán. Fekete Árpádné, Kézdivásárhely. Morvay Ági, Kézdivásárhely. Pataky Ernő, Brassó. Hegyi Lajos, Brassó. Balló Zoltán, Brassó. Cs. E., Brassó. Tuzson László, Brassó. Wagner Irénke, Brassó. Pünköszt Erzsébet, Brassó. Balló Béla, Brassó. Szigethy Péterné, Brassó. Stóhr Sándor, Brassó. Schenk Dezső és Katona

AKIK KELET

— Iskolai dolgozat —

Kacag svidul a határ...

Mekkel énekelünk a természet ébredését, mely oly pompásan bontogatja most szárnyait, heuróka! Hád megéneklem, mert esz a kikelet.

A kikelet ojkép jön létre, hogy a nap sütni kezd, a langy meleg kihozza a bim bót a gajra, mi a virágot idézi elő, meg lombot, aztán monja a kis pacsirta, kettőspont:

— Pity, Pity.

Igy ébred a természet. Mink azonban it a városban csak rézben észleljük csztet, mert it nincs rügy, sőt pacsirta is o szorványányos, hogy 1 szem sincs.

Amde ha felejtegetjük, nem monhatjuk, hogy a városunkban se nem lene tavasz, mer van, csak hogy aba nyilvánul, hogy lanty idő van és a salytos boltos kiírja: megérkezett a fris juturó!

A kikeletet odhon is észleljük, mer a szomszédba lakik 1 fiu, a reiter, aki hiv hogy jádzunk a gangon az édes-buss tavasz nap sütésben. Mer most már o lyó kint.

Az édkezésünk is tavaszias, mer spe-nóttot eszünk. En ugyan ki nem álhatom, de a szüllő zordonság nem ismer határt, miért is eni vagyok kéntelen ezt asz undokk zöld legvart. Br. Am van még a tavasznak 1 másik, bályos igénycikke, mit

Béla, Brassó. Czirják Béla, Brassó. A tassy Janka, Brassó. Gergely Anna, Brassó. Bécsy Miklós, Kolozsvár. Petiohy Ferenc, Sárkány. Hollós Gabriella, Sepsiszentgyörgy. Sándor Károly, Torja. Dvorszky József, Brassó. Farkas Ibolya, Nagyvárad. Sándor János, Illyefalva. Zayzon Bözsi, Besenyő. Jancsó Magda, Mezőbánd. Fodor Erzsébet, Málnás. Szóts Lajos, Nagyszeben. Kováts Piroška, Bükszád. Bokor Baba, Páva. Fülöp Emil, Dös. Kern Rezső, Sepsiszentgyörgy. Sidó Rózsi, Uzon. Magyary Rezsóné, Kovászna. Györbör Gergely, Szentkatolna. Soós Ilonka, Zernest. Marmor Róbert, Maroshévíz. Varga József, Vizakna. Petke Irma, Sepsiszentgyörgy. Resteman Julianna, Sepsiszentgyörgy. Demo Erzsébet, Bükszád, Józsa Ida, Sepsiszentgyörgy. Fuchs Ottó, Temesvár. Büchsenpanner Emil, Ratosnya. Vermes Rezső, Brassó. Kállay Pál, Kovászna. Bitay József, Brassó. Adorján Ágoston, Brassó. Baróthi Béla, Kézdivásárhely. Hankó Adár, Bereck. Szathmáry Adél, Nagyszeben. Calangiu Sándorné, Sepsiszentgyörgy. Stengel Károlyné, Gyergyószentmiklós. Kaitsa Margit, Sepsiszentgyörgy. V. Kocsis Amália, Sárkány. Varga Endre, Ploesti. Schlett Piroška, Zilah. Toókos Edith, Vajasd. Vadász Mici, Tekerőpatlak. Buna Sándor, Cămpina. Vajda Ferenc, Barót. Kiss Endre, Brassó. Gábor Pálné, Keresztvár. Grünstein Béla, Csikmadaras. Fux Manci, Máramarosziget. Rosenblüth Gizi és Berkovits Ilonka, Er-mihályfalva. Kiss Regina, Vaslui. Dr. Fried Nándorné, Marosvásárhely. Szebeny Antal, Csikcsicsó. Hermann Erzsébet, Sepsiszentgyörgy. Kósa Rozália, Sepsiszentgyörgy. Szép Annus és Balázs Béla, Gyimesközélpók. Moskovitz Károly, Torda.

A három jutalomkönyvet sorsolás után a következők nyerték:

1. Szóts Lajos, Nagyszeben.
2. Bokor Baba, Páva, u. p. Zabola.
3. Kutassy Janka, Brassó.

kedvelek, attyám is egyaránt és ez a smitling. Ez a növényzet a hagymának és a fünek a keresztződéséből ál elő és gyakorta cserépbén is divik.

Ha már a gangon nem elveszhetjük a tavaszt, mit reiter néni roszaló pilandása idész elő, sód a zomszétok is mind murizik, akkor lemenyünk a pargba, mi padok és csosz által keledkezett.

Itt már fuj a vidor szellő és töb rügy kaccag a fákon. A talajon gojózunk és a kikeletbe bélyeget is lehet cserélni. Tegnap 1 nyaszaér atam 2 helgolandot.

Beh szép is a tavasz...

Üdvözljük ötöt és kiálcsuk neki ujongva:

— Heuróka!

Amej kiáltással fejezem dolgozatomat.

Uj mesterséges köd

Egy párisi híradás közli, hogy új, mesterséges köd alkalmazásával kísérleteztek s a bemutató igen fényesen sikerült, ugyanis az új köd rendkívül hasonlít a valódihoz, míg az eddigiek szürkésfekete füstből állottak.

hirdetik, csupán annyit igazolnak, hogy a kémiai vegybomlásból eredő mechanikus mozgás erősen hasonlít a természetes sejt életműködéséhez.

A laboratóriumokban napjainkig előállított mesterséges sejtek elvégeztek ugyan a sejtműködéshez hasonló valamelyes mozgást, esetleg a valódi élettani folyamat egyik másik fázisát, — de nem valamennyit. Az élet megnyilvánulásának tipikus ismertetőjelei vannak: a légzés, táplálkozás, szaporodás, anyagcsere stb. Mindezeket kémiai és mechanikus uton eddig még nem sikerült megvalósítani. A mesterséges sejt előállítására vonatkozó laboratóriumi eredmények tudományos szempontból igen értékesek, de nem egy élettani folyamat állandó jelenlétét igazolják, csupán kémiai energiával telített mechanikai mozgást létesítenek s ez utóbbi az életműködés jellegzetes ismertetőjeleit képtelen létrehozni.

Az amerikai Rockefeller Institutban előállított sejt is valószínűleg csak mechanikus jellegű, ennél fogva az életműködésnek alig egy-két fázisát tudja végrehajtani, tehát alkalmatlan arra, hogy organikus anyag épüljön belőle.

RÁDIÓ-ÉLET

A hét rádió-műsora

Az éther színe-java

SZIMFONIKUS HANGVERSENYEK

Prága, vasárnap 9.30: Orgona hgv.
Bécs, vasárnap 10.30: Orgona hgv.
Bécs, vasárnap 12.40: Szimfonikus hgv.
Varsó, vasárnap 13.15: Filharmónikus hgv.
Bécs, vasárnap 18: Szimfonikus hgv.
Bécs, vasárnap 22.40: Zenekari hgv.
Heilsberg, hétfő 20: Zenekari hgv.
Strassburg, hétfő 20.45: Klasszikus-musika.
Bukarest, hétfő 21.15: Kétzongorás hgv.

London, hétfő 22: Brahms-hgv.
Bécs, hétfő 22.10: Zenekari hgv.
Bukarest, kedd 20.20: Szimfonikus hgv.
Hamburg, kedd 23.30: Zenekari hgv.
Bukarest, szerda 20: Chopin hgv.
Brüsszel, szerda 21: Nagy-hgv.
Prága, szerda 21.05: Szimfonikus hgv.
Stuttgart, szerda 21.20: Filharmónikus hgv.
Prága, csütörtök 17.55: Brahms-hgv.

Bukarest, csüt. 20: Szimfonikus hgv.
Breslau, csüt. 21.30: Filharmónikus hgv.
Strassburg, csüt. 21.30: Zenekari hgv.
Róma, csüt. 21.45: Till Eulenspiegel.
Brüsszel, csüt. 22: Wagner-hgv.
Varsó, péntek 21.15: Rachmaninoff-hgv.
Strassburg, péntek 21.30: Zenekari hgv.
Bécs, péntek 22: Barokk-musika.
München, péntek 22.40: Szimfonikus hgv.

OPERA ÉS OPERETTEK

Bukarest, vasárnap 20: Szent-György.
Budapest, vasárnap 20.30: Aida.
Róma, vasárnap 21.45: Ártatlan Zsuzsi.
Milano, vasárnap 22: Opera.
München, vasárnap 22.05: Mesterdalnok.

Bécs, kedd 22.25: Négy kis opera.
Budapest, szerda 20.30: Opera.
Bukarest, csütörtök 20: Traviata.
München, csütörtök 21.05: Opera.
Frankfurt, csütörtök 21.15: Sandro, a bolond.
Milano, csütörtök 22: Lodoletta.

Bukarest, péntek 20: Opera.
Brünn, péntek 20.30: Opera.
Stuttgart, péntek 21: A bűvös vadász.
Brüsszel, péntek 21: Oratórium.
Palermo, péntek 21.45: Bájital.
Zürich, szombat 21: Orpheus.
Zágráb, szombat 21: Opera.

Vasárnap, április 23

BUKAREST. 10: Munkáslőadás. 10.30: Hitezőnőklát. 11.15: Hgv. 12: Gramofon. 16: Mezőgazdasági óra. 17: Könnyű zene. 18: Rádió-zsurnál. 19: Előadás és hírek. 20: A stúdió zenekarának a hgv. 20.30: Vidám előadás. 20.45: A hgv. folytatása. 22: Könnyű muzsika. — BUDAPEST. 10: Hírek. 11: Egyházi zene és szentbeszéd az egyetemi templomból. 12.15: Unitárius istentisztelet, majd az operaház zenekarának a hgv. A hgv. szünetében: rádiókrónika. 15: Gramofon. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Diáklőadás. 17.30: Hírek, majd a székesfővárosi zenekar hgv. 18.30: Tarka est. 20.30: Verdi „Aida” című operája. Tutsek Piroska brassói énekesnő vendégfelléptével. Szünetben: hírek, majd Bodrics Béla cigányzenekara. — BÉCS. 9: Filharmónikus hgv. gramofonon. 10.30: Orgona-hgv. 11.20: Oszták zeneszerzők művei. 12.30: Szimfonikus hgv. 13.45: Könnyű zene. 16.30: Kamarazene. 17.30: Oszták népdalok. 18: A bécsi filharmónikusok hgv. 20.30: Énekkari hgv. 21.10: Bécsi dalok.

Hétfő, április 24

BUKAREST. 12: Gramofon. 13.15: Gramofon. 17: Katonazene. 18: Rádió-zsurnál. 18.15: Hgv. 19: Előadás és hírek. 20: Amoll kvintett. 20.30: Rosette Barrios dalestje. 21: Előadás. 21.15: Kétzongorás hgv. 21.45: Rádió-zsurnál. 22: Könnyű zene.

ne. — BUDAPEST. 10.15: Hgv. 13.05: Hgv. Fenyves Alice (hegedű), Ligeti D. (ének) és Polgár Tibor (zongora) közreműködésével. 16.30: Diákok félórása. 17: Asszonyok órája. 18: Toll Jancsi cigányzenekara. 18.50: Előadás. 19.15: A magyar. 1 honv. gy. ez. hgv. 20.15: Német nyelvlecke. 21: Liszt „Krisztus-oratórium” Vezényel: Weingartner Félix. 23: Helyszíni közvetítés a finn-magyar-eszt birkozóversenyéről. 23.30: Hírek, majd gramofon. 24.15: Dalhgv. — BÉCS. 12.30: Gramofon. 15: A Cerda vonósnégyes déli hgv. 14.10: Gramofon. 18: A Csoka zenekar hgv. 20.35: Népies hgv. 22.10: Szimfonikus hgv. 23.35: Táncmuzsika.

Kedd, április 25

BUKAREST. 12: Gramofon. 17: Könnyű zene. 18: Rádió-zsurnál. 19: Előadás és hírek. 20: Dalhgv. 20.20: Szimfonikus hgv. 21: Előadás. 21.15: A hgv. folytatása. 21.45: Rádió-zsurnál. — BUDAPEST. 10.15: A postászenekar hgv. 15.05: Sárközy Sándor cigányzenekara. 17: Előadás. 18: Novella. 18.30: A székesfővárosi zenekar hgv. 20: Előadás. 20.20: Gyenge Anna (Anne Roselle) dalhgv. 23.30: Hírek, majd a Gutenberg dzsez és Horváth Gyula cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: A Faltl vonósnégyes hgv. 13.40: Georg Kulenkampff hanglemezei. 14.10: Gramofon. 16.20: Hgv. 17.45: Könnyű zene. 20.25: Három rövid Puccini-opera. 23.45: Bármusika.

Szerda, április 26

BUKAREST. 12: Gramofon. 17: Rádiózenekar hgv. 18: Rádió-zsurnál. 18.15: A stúdió zenekarának a hgv. 19.40: Lya Popovici-Vergu dalestje. 20.30: Előadás. 20.45: Al. Theodorescu hegedűművész hgv. 21.15: Fuvola hgv. 21.40: Rádió-zsurnál. 22: Táncmuzsika. — BUDAPEST. 10.15: Gramofon. 13.05: Rádiókvintett. 16.30: Diákok félórása. 18: Seregély Irma hárfahgv. 18.50: Felolvasás. 19: Komlossy Emma magyar dalestje. 19.45: Előadás. 20: Novella. 20.30: Operaelőadás, majd hírek és Bura Károly cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: A Cerda-vonósnégyes hgv. 13.40: Friedmann Ignác művei. 14.10: Gramofon. 16.20: Hgv. 17.55: Oszták zeneszerzők művei. 23.15: Cigányzene közvetítése Budapestről.

Csütörtök, április 27

BUKAREST. 12: Gramofon. 16: Gyermek órája. 17: Vegyes zene. 18: Rádiózsurnál. 19: Előadások és hírek. 19.40: Gramofon. 20: Verdi „Traviata” c. operája gramofonon. — BUDAPEST. 10.15: A magyar. kir. 1. honv. gy. ezr. hgv. 15.05: Bertha István zenekara. 17: Előadás. 18.30: Gramofon. 19.30: Angol nyelvlecke. 20: Baranyi János zongora-hgv. 20.30: Munkások félórása. 21: Hgv. a Zeneművészeti Főiskoláról. Anday Rosette, Németh Mária és Pataky Kálmán közreműködésével. 23.10: Hírek, majd Rác Béla és ci-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEVRALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

gányzenekara. 24.40: Cigányzene. — BÉCS. 12.30: A Brunner vonósnégyes hgv. 13.40: Mercedes Capsir hanglemezei. 14.10: Gramofon hgv. 16.30: Mandolin-kamarazene. 17.45: Hgv. 20.35: Tiroli zeneszerzők művei. 22.35: Balletzene. 23.05: Nagy hgv.

Péntek, április 28

BUKAREST. 12: Gramofon. 17: Könnyű zene. 18: Rádiózsurnál. 18.15: A hgv. folytatása. 19: Előadás és hírek. 20: Filharmónikus hgv. — BUDAPEST. 10.15: A Weidinger-zenekar hgv. 15.05: Gramofon. 16.30: Diákok félórása. 17: Előadás. 18: Dzsez. 19: Előadás. 19.30: Skandináv dalok. 20: Schiffer István előadása Svédországról. 20.30: Rác Béla cigányzenekara. 22: Dohnányi és Végli magyar szonátái. 23.15: Hírek, majd Csorba D. cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: Alpesi dalok gramofonon. 15: A Silving vonósnégyes hgv. 15.40: Hans Knappertsbuch hanglemezei. 14.10: Gramofon. 17.50: Modern osztrák zeneszerzők művei. 18.35: Hangosfilmsláger gramofonon. 20.55: Népies hgv. 22: Zenekari hgv. 23.45: Táncmuzsika.

Szombat, április 29

BUKAREST. 12: Gramofon. 13.15: Gramofon. 16: Diákok órája. 17: A stúdió zenekarának a hgv. 19: Előadás és hírek. 20: Bernfeld Emánuel zongora-hgv. 20.45: Popescu Gabriel dalhgv. 21: Népies muzsika. — BUDAPEST. 10.15: Hgv. Solthy György (zongora), Kunczy Teréz (ének) és Galetta Ferenc (ének) közreműködésével. 13.05: Rádiókvintett. 17: Gyermek órája. 18: Előadás. 18.50: Vidéki közvetítés. 19.30: Uray Margit magyar dalestje. 20.15: Mit üzen a rádió? 20.45: Gramofon. 21.30: Külpolitikai szemle. 21.45: Operett részletek, Nagy Margit és Palló Imre közreműködésével. 23.15: Hírek. 23.30: Rác Berezi cigányzenekara. 24.15: A Patakydzsez hgv. — BÉCS. 12.30: Hgv. 14.45: Ivar Andresen hanglemezei. 16.15: Jorgo Popaionou ária és dalestje. 17.40: Énekkari hgv. 18.15: Szerbiai esküvő gramofonon. 18.45: Könnyű zene. 20.20: Zongora-hgv. 21: Tarka est. 23.15: Táncmuzsika.

A telefon a modern élet nélkülözhetetlen kelléke

A hogy egy elegáns negyedben, egy szép házban való lakás emeli a társadalmi pozíciót, épen úgy emeli szociális tekintélyét az ha telefonja van valakinek. A telefon lehetővé teszi barátainak, hogy Önnel állandó érintkezésben legyenek, akkor beszélhessenek, amikor kívánnak. Lehetővé teszi találkozási megbeszélését, amikor erre szükség van. Lehetővé tesz apró figyelmességeket, így egy beteg barát egészségi állapota felőli kérdezősködést. Közvetíti meghívásait. Egy szóval beszélő közelségbe hozza Önt nemcsak a városban lakó barátjaival, hanem a világ minden zugával.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Egy megbízható hashajtó-szernek jelentőségét elismeri mindenki,

aki emésztési zavarokra hajlamos, vagy gyakran ismétlődő székrekedésben szenved. A legtöbb ismert hashajtó-szernek hátránya, hogy rövidebb, vagy hosszabb használat után a szervezet megszokja, miáltal értékét veszíti. Egész másképpen van ez a **Prof. dr. Péter-féle Hashajtó-tea** használatánál. Ezen tea csakis növényi alkatrészeket tartalmaz és összetételeiben egyszerűen felülmúlhatatlan! Hatása több napig tartó, egyenletes és teljesen fájdalommentes. Már rövid használat után az emésztést megjavítja és a gyomor és bélmozgást rendezi. Csakis eredeti Prof. dr. Péter-féle hashajtó-teát kérjen és fogadjon el. Kapható minden gyógyszerboltban és drogériában. Pósta szétküldés. Csillaggyógyszertár által, Brassó, Hosszu-utca 3. szám.

Szerkesztői üzenetek

Divalthos. Kivánságára álljon itt ez a kis kimutatás, amely a fontosabb férfikabátokat feltünteti. Frack (angol: dress coat, francia: habit, olasz: giubba) smoking (szmoking, dinner-jacket), Gehrock (frock-coat, redingote, Ferenc-József kabát), Jackett (morning-coat, jacquette, giacca), Sackó (jacket, veston, giaccheta), Überzieher (cover-coat, paleot), Lordkabát (frock-overcoat, paletot-redingote.) Ezeknek a ruhadaraboknak még magyar nevük nincs. Próbálkoztak az estikabát, teakabát, zeke, felöltő, sétáló nevekkel, de ezek nem mindegyike ment át közhasználatra.

Kihívó dolog-e a monoklízis? Erre a kérdésre határozott igennel szeretnénk felelni. Annyi bizonyos, hogy orvosilag semmivel sem igazolható: vannak ugyan esetek, amikor csak az egyik szem hibás, fogvatkozását a másik rendszerint pótolja. Olykor azonban — nagy ritkán, betegség hatására — megcsúsz, hogy a fényt rendszeren törő szem gyenge. Felemás szemem csupán ilyenkor való üveggel segíteni. Csak ilyenkor, valamint a fél szemnek (a különböző fénytörés keretén kívül eső) vakasága esetén kerülhetne tehát szóba a hibásan törő szem elé szánt féltüveg, amelynek használata azonban nemcsak amiatt nem ajánlható, mert a szemhéj szabad mozgását (a pislogást) akadályozza, hanem kiváltképp amiatt nem, mert ferdén kerül a szem elé s ilyen képpen fénytörése módosul. (Egyik irányban gyöngébbé s a vele keresztközönként erősebbé válik, olyképp, mint amikor hengeres, cilindrikus üvegen nézünk keresztül.) A szemek ilyen hibáján pedig lehet segíteni efféle nehézségek nélkül is olyan pápa szemmel, vagy csipetűvel, amelynek az ép, vagy vak szem elé szánt üvege sík.

Külső és belső. Ön tréfás értelemben használja ezt a két szót, de ugylát-szik, nagyon komolyan veszi azt a meggyőződését, hogy az emberek külseje rendszeren elárulja a belső értéket is. Ön Goethével, Leonardo da Vincivel, Turgeyevvel bizonyítja, hogy az ángeszű emberek rendszeren külsőleg is rendkívüliek és szervezeten is az átlagnál szebb emberpéldányok. Az ön véleménye elárulja, hajlamát a regényes világfelfogáshoz, de sajnos, a gyakorlatban nagyon sok példa cáfol rá az ön elméletére. Abban igaz van önnek, hogy a görögök — mint szob-

rászatuk mutatja — az emberfeletti nagyságot emberfeletti szépségben ábrázolták és igazán nagy embert nem tudtak elképzelni másnak, mint daliásnak, szépségnek és hódítónak. Maguk a görögök el- felejtették azonban, hogy Sokrates szinte humorosan ható, torz és csúf öreg bácsika volt, mint ahogy az Platon feljegyzéseiből kiderül. Ami pedig a világtörténelmet illeti, abból a példák szakadatlan sorát ragadhatnók ki annak a bizonyítására, hogy a belső értékkel nem jár mindig karöltve a külső szépség és hogy a legnagyobb államférfiak, írók, bölcselők hadvezérek és tudósok között ritkán akadott egy-egy olyan emberpéldány, aki a férfiak szépségversenyén még csak számitásba is jöhetne. Balzac, Flaubert, Dosztojevszkij, Tolsztoj, Nagy Frigyes, Napoleon, ha valahol nem tudták volna rólok, hogy kicsodák, bizonyára ellen-szenvesekké váltak volna jelentéktelenségük, vagy egyenesen rutságuk miatt. — Más dolog az, hogy ezek az emberek mégis nagy hatást gyakoroltak kortarsaikkra, sőt a nőkre is. Ez már a hírnév, a hatalom, a dicsőség számlájára irandó. A nagy nőhódítók, mint például Casanova nem volt szép ember, valaminthogy azok az asszonyok sem tudóköltek különös testi szépséggel, akik a legtöbb imádót látták lábaik előtt. Mindez csak azt jelenti, hogy a lélek erősebb, mint a test s a testi szépséget a természet vakon osztogatja, tekintet nélkül arra, hogy annak a belső érték megfelelő-e, vagy nem.

Ifj. P. F. Székelyudvarhely. Nem nyert. — **I. L. ref. lelkes.** Nagyon köszönjük az írást, de nem tudjuk közölni. Nincs napilap stílusban tartva és így nem tart-hat a különböző rétegezőlésű olvasóköz-szég általános érdeklődésére számot. —

— **021529 számú előfizető.** 1. Ha arany-hányasokat illetőleg pontos statisztikát akar, forduljon a nagybányai aranybá-nyák igazgatóságához. Azok pontos és hi-teles adatokat adhatnak és adnak is. Az engedély ügyében ők tudnak felvilágosi-tást adni. 2. A történelem során az em-beriség mindig felfelé fejlődött. Csak ezer esztendővel tekintsen vissza. Hol tar-tunk ma és hol tartott a 933-ban élt em-ber? Még sohasem tett olyat az ember, hogy a haladás eredményeit lerombolja csak azért, hogy a pillanatnyi válságot megoldja. A meglevő keretek és lehetőség határain belül kell tehát az utat megta-lálni. Ezt keresik ma. Keresi a kapitalis-ta gazdálkodási rend és keresi a kollek-tív társadalom. A kollektív társadalom megoldása nem felel meg a kapitalizmus-nak és ezért külön utakat keres. Sem mi, sem más lapok itt konkrét megoldásokat nem tudnak adni. Ha mi tudnánk, tud-nák a nagyfejek is. akik keresik Most, ebben a kutató utban, ott tartanak, hogy a tervgazdaságok bevezetésének diktatú-ráját próbálják megvalósítani, amelyben a gép is megmaradna és az ember is meg-élhetné. 3. Erre a kérdésre könyvoztá-lyunk válaszol. — **K. V., Málnásfürdő.** A svéd utépítő társaság május elején kezdi meg a munkát. Az idén Tredeál és Brassó, valamint Persán és Sárkány kö-zött dolgozik. Munkára jelentkezni a brassói központi irodában lehet. Címe: Svesnka Vágaktiebolaget, Brasov, Kolos-tor-utca, Czell-palota. Az állampolgársá-ga és felekezetre nincs tekintettel. Fel-vesz olyan munkást, akire szüksége van.

Primăria Municipiului Brasov.

1725—1933 sz.

Brassó törv. város tanácsa köteles-ségének tartja, hogy hálás köszönetet mondjon mindazoknak, akik a Voicu Ni-tescu miniszter ur és neje önmegmentésé-ga védnöksége alatt 1933 március 4-én a munkanélküliek segélyezésére rendezett táncestélyen felülfizetéseket teljesítettek és az 1725—1933 szám alatt a helyi la-pokban közölt listán nem voltak felsor-rolva:

Mihailovici ur 2000, Dusoiu ur 200, ing. Nicolau ur 1000, Melania dr. Boeriu 100, dr. Blaga Josif, főesperes 100, ing. Socol Andrei ur 100, Coralia Negut ur 100, dr. Balázs ur 100, dr. Puscaru ur 100, dr. Radu ur 200, Marija Popescu ur 100, Ludovic Gross ur 500, Fink Friederic ur 100, Chrestles Testvérek 100, Nicolae Mande ur 100, Anton Zorn ur 100, Papp Mihály és András urak 100, Martin Co-pony ur 100, Voinea Dumitru ur 100, Cos-tinescu E. ur 100, dr. Fildan 100 lej.

Különböző személyek, akik névtelenül adakoztak: Lej 1365. Összesen Lej 6865. Brassó, 1933 április 10. A polgármester: A főtitkár:

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

100 HP félstabil gőzgép, 10 légkör, kéthengeres, 40 HP négyütemű kompresszoros Diesel motor, nehéz típus, jutányos árban eladó. Román Gazdasági Gépkereskedelmi Rt., Cluj. 1978

O csöb a legolcsóbbnál J. SANDER

Brassó, Str. Voivodul Mihai 13 sz. (volt Kolostor-u. Az udvaron balra) — Állandó nagy raktár női, férfi, ruha és felöltő szö-velekben, gyermekruhaanya-gokban, hozzávalókban, seges-vári szőttes, nyomott, fehér és kelengyékrukkban, harisnyákban és mindentéle más ruházati cik-kekben. — Kérem tekintse meg raktaram vételkötélezettség nélküli!

Eladó alig használt MÁV gyártmányu 4-es gőzgarnitu-ra, igen kedvező árban. Meg-tekinthető Barabás Lőrincz urnál, Estelnic (Jud. Trei-scaune). Közlebbi felvilágo-sítást ad az „Industria-Eco-nomia” Kereskedelmi és Ipari Rt., Timişoara, Str. Bratianu 5. 1972

Tavasza

Függönyök
Szőnyegek
Linoleum

TELLMANN & WOCET
cégnél,
BRASSÓ, BUZASOR 8.

Bélyeggyűjteményért adok fényképezőgépet. Foto: Adler, Braşov, Regele Carol 12. 11011

Női harisnyák, zoknik,

nyakkendők, ingek, zsebkendők,
nadrágtartók, gallérok stb. stb.
nagy választékban

DEPNER és ROTH Brassó,
Kapu-u.

»MERCUR«

TÜRKÖRGYÁR és ÜVEGCISZOLDA
Brassó, Kantonakörház-u. 3.

Autó- és karosszéria üvege-zést gyorsan és olcsón esz-közzünk. Min-den e szakmá-ba vágó szük-ségletnélkérje külföldi esz-ajánlatunkat.
Desztillált víz olcsón kapható!

Két garnitúra cséplő, trak-torral nagyon olcsón eladó Keresztessy Lajosnál, Valea lui Mihaiu. 11002

Eladó egy hat hengeres jó-karban lévő luxus autó, Oak-lánd mintájú, Halmágyi György. Str. Iuliu Maniu No. 62. 1986

Karl Fröhlich és Tsa

vaskereskedés

Brassó, Hosszu-utca 30
Telefon 221

Állandóan dusan felszerelt raktár minden

kovács, lakatos, bádgos, ács, asztalos, építész, me-zőgazdasági

szükségleti cikkből, a legol-csóbb napi áron.

Nagy főzőkemence és főzőedény-raktár.

Állást nyer

KISASSZONYT keresek gyerekeim mellé, aki kellő gyakorlattal és képesítéssel rendelkezik. Dr. Lederer, Top-liţa (Mureş). 11021

GESUCHT

tüchtiger, erfahrener Walk- und Appretur-Meister bewandert in Woll-Halbwooll-Waren, Streich- und Kamm-garnen, Maentel etc. — Aus-führliche Offerte samt curricu-lum vitae, Zeugnisabschriften, Lichtbild. Angabe von Referen-zen und genauen Gehaltsan-sprüchen: Intrepnderile S. FILDERMAN, Bacău

Ugyes varrólanysok és tanu-lók női szabósághoz fővelé-nek. Brassó, Kapu-utca 24. 11010

Lakás

Szép fekvésű lakás: 4 szo-ba, mellékhelyiségekkel ka-dó. Brassó, Jorga-sor 12. 1983

Házasság

Biztos,

jó fizetésű, 41 éves, özvegy bátyám részére

Házasság

céljából házias és megfelelő vagyonnal rendelkező ke-resztény nő ismeretséget keresem. Levelek „Dis-krét II.” jelűre a Brassói Lapok kiadóhivata-lához küldendők

Vegyes

Brassó, Szent János-utca 3 sz. alatt lévő

Varró és szabászati iskola

a legpraktikusabb, sült, rövid idő alatt önállóan varrni és szabni megtanít. — Saját ruha szük-ségletét előállíthatja. — Ugyan-itt állandó kurzus a divatos kesztyű készítésére.

Gyenge férfiaknak

válaszbélyeg beküldése el-lenében bérmentve kül-dőm szabadalmazott szer-zációs találmányom ismer-tetőjét. Cím: „Patent 601” Cluj (Ko-lozsvár) 1 sz. postafiók

Az 1932-es év legszenzációsabb műve! Szerzője: Dr. GÄRTNER PAL budapesti ideg orvos.

LELKI BETEGSÉGEK

keletkezése és gyógyítása

176 oldalas, vaskos munka. Első oldalától az utolsóig a legérdekesebb olvas-mány. — Ára fizetve 117 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

FONTOS, AKTUÁLIS KÖNYVUDONSÁG!

MOST JELENT MEG!

Szerzője: Dr. Gartner Pál ideg orvos

LELKI BETEGSÉGEK KELETKEZÉSE ÉS GYÓGYÍTÁSA

A 176 oldalas vaskos munka tartalomjegyzékéből: Bevezetés a modern lélektanba. — Az álomról. — A szorongó és félelmi állapotok keletkezése és gyógyítása. — Az iszony. — Büntudat. — A lelki gyógyítás irányelvei. — A hirtelen haláltól való félelem. — Álmat-lanság. — Narkotikumok élvezete. — Szervi tünetek, szervi elváltozás nélkül. — Leleki ere-detű sziv, gyomor és bélbajok analízise. — Főfájás és migrén. — A kényszerállapotok keletkezése és gyógyítása. — A kényszerbeteg kriminalitása. — A szexuális élet fizioló-giája. — A gyermek szexualitása. — Szexualitás és a társadalom. — A szexuális élet fizioló-giája. — Funkciózavarok férfiaknál. — Álomértelmezés. — Homoszexualitás. — A klimaxban lévő nő analízise. — A depressziós állapotok és az öngyilkosság lélektana. — A melancholia és gyászállapotok lélektana. — A halálösztön. — A bűnhődési vágy. — A bevallási kényszer. — A bűnöző típusok analízise. — Stb. stb.

Kapható: Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 56—58

Jól főző

házvezetőnőt

keresek falura.

Braşov, Patriarchul Miron 12.

A GYÜMÖLCS-KERTÉSZET

Különös tekintettel a gyümölcsfák beteg-ségei elleni védekezésre.

Írta: Dr. BERNÁTH JENŐ egy. m. tanár

ÁRA: 120.— LEI — 53 rajz.

Kapható a

Brassói Lapok KÖNYVOSZTÁLYÁBAN